

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Apponyi halasztó indítványa.

— Zátonyon Polónyi közvetítése. —

Teleszky zentai beszéde.

— Hírek a politika világából. —

Budapest, május 16.

A képviselőház holnap délelőtt ismét megkezdte üléseit. Mikor legutóbb a ház elnapolta magát, azt abban a reményben tette, hogy a szünet alatt a miniszterelnök és az ellenzék közt sikerül olyan megállapodást teremteni, amely a rendes parlamenti munkát s a véderőjavaslat sorsát biztosítja. Ezért a holnapi ülés napirendjét a legutolsó ülésen nem is állapították meg, hanem a holnapi ülésre bízták azt, hogy a parlament munkaprogramját kitűzze.

Az a hét, amely elmúlt, annyiban eredménytelen volt, hogy a miniszterelnöknek a Justh-párttal nem sikerült megegyeznie. Aki tehát azt remélte egy héttel ezelőtt, hogy holnap tiszta parlamenti helyzet lesz, az csalódott: De azért mégsem lehet azt mondani, hogy a politikai viszonyok tisztázásához nem járult hozzá az elmúlt hét. Közvetlen megegyezés még nem jött ugyan létre, de a tárgyalások sem szakadtak meg s a miniszterelnök azokat folytatni fogja.

Egyelőre ugyan a Justh-párt a technikai obstrukció folytatását hirdeti, de nem hiszük, hogy ez az obstrukció most épp oly vehemenciával legyen folytatható, mint ahogy Khuen ellen folyt. Nemcsak azért, mert a viszony a Justh-párt és Lukács László közt az eddigi tárgyalások eredménytelensége dacára sem mérgesedhetett el annyira, mint ahogy azt a Justh-párt hirdeti, hanem azért, és főleg azért, mert Lukács László maga az, aki még most is minden követ megmozdit, hogy békét létesítsen. Ezt, ha nyíltan tán nem is, de hallgatólag a Justh-párt is tudomásul veszi s ha esetleg rendkívüli fegyvereket fog is használni, ezzel csak időt akar nyerni a maga számára s időt akar szerezni Lukács számára, hogy a tárgyalásokat új alapon megkezdhesse.

Polónyi közvetítő szerepéről Lukács László a munkapárt klubjában tegnap szkeptikusan nyilatkozott ugyan, de azért annak jelentőségét nem lehet elvitatni. Hisz maga az a tény, hogy Polónyival a miniszterelnök is tárgyalt s a miniszterelnökkel folytatott tárgyalás után a Justh-párt vezetői is, azt mutatja, hogy a megegyezésnek új utjait hajlandó keresni mindkét fél s azon, hogy a kezdeményező lépést ki fogja meg-

tenni, igazán nem szabad mulnia a békekének.

De ma már kétségtelen, hogy a békét egymagában nem lehet úgy biztosítani, hogy a miniszterelnök a Justh-párttal a választói jog reformjáról megegyezzen. A Kossuth-párt hangulata után ítélve, a párt nem akar ugyan akadályokat gördíteni az elé, hogy a választói jog kérdésében olyan kompromisszum jöjjön létre, mely minden pártot kielégít, hisz ezt megakadályozni oktalanság volna, de ezzel meg nem elégszik. A véderőreform mai formájában súlyos alkotmány sérelem s a Kossuth-párt ezeknek a javaslatból való kiküszöbölését éppen olyan fontosnak tartja, mint a választói jog reformját. Ezért Kossuth Ferencz hangoztatja a legutóbbi cikkeiben, hogy ő a békét csak úgy látja biztosítottának, ha a miniszterelnök nemcsak a Justh-párttal, hanem a Kossuth-párttal is megegyezést létesít, szóval, ha az egész vonalon és mind a két aktuális kérdésben összhangot tud teremteni az ellenzék és a munkapárt közt.

Nagyon természetes, hogy erre idő kell s ezért akarja Apponyi Albert holnap azt indítványozni, hogy a véderőreformot egyelőre vegye le a kormány a napirendről. Hogy ehhez a miniszterelnök hozzá fog-e járulni vagy sem, azt e pillanatban nem lehet még tudni, de óhajtható és pedig elsősorban a kormány és a munkapárt érdekében, hogy hozzájáruljon.

Lukács László ma délelőtt meglátogatta Andrassy Gyulát s hosszan tárgyalt vele. Olyan okos és higgadt politikus, mint Andrassy, sem mondhatott neki mást, mint azt, hogy a hurt nem lehet tovább feszíteni s hogy békét kell teremtenie a miniszterelnöknek. El kell mennie addig a határig, ameddig csak elmehet. Hogy erre hajlandó-e Lukács, ez az, amitől a kormány, a munkapárt és az ország sorsa függ.

Mai híreink itt következnek:

Lukács László Andrassy-nál.

Lukács László miniszterelnök ma délelőtt fölkereste Andrassy Gyula grófot, s ismertette vele a kibontakozásra vonatkozó terveit. A két államférfi tanácskozása egy óra hosszúra tartott.

Hazai Samu Bécsben.

Mint értesülünk, Hazai Samu honvédelmi miniszter tegnap, szerdán délután öt órakor Bécsbe utazott. Lukács László miniszterelnök kibontakozási akciójának egyik fontos részlete az *ujjonezjavaslat*, amely sürgőssé vált itt is, Ausztriában is. Az a terv, hogy a ház legközelebbi rendes ülésén beterjeszti Hazai a fölemelt létszámot követelő ezidei ujjonezjavaslatot. Minthogy a Stürgkh-kormány elvben hozzájárult a tervhez, a részle-

tekre nézve is meg kell állapodni. Ezért utazott a honvédelmi miniszter Bécsbe.

Félhivatalosan a következőket jelentik: *A király ma délelőtt fél tizenkét órakor külön kihallgatáson fogadta Hazai Samu honvédelmi minisztert.* A kihallgatáson, amely majdnem egy óra hosszat tartott, a miniszter tárczája ügykörébe tartozó ügyekről tett a királynak előterjesztést. Bécsi tartózkodása alatt alkalma volt Hazai honvédelmi miniszternek Auffenberg lovag hadügyminiszterrel és Gerögi osztrák honvédelmi miniszterrel érintkezésbe lépni. A miniszter délután 2 óra 55 perczkor visszatazott Budapestre, ahová este negyed 8 órakor megérkezett.

A Kossuth-párt értekezlete.

Az országos negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt ma délután fél hét órakor Kossuth Ferencz elnöklésével értekezletet tartott. A jegyzőkönyvet Somssich Tihamér gróf vezette. A pártvezetőség részéről Tóth János, Déry Zoltán, Sághy Gyula és Szentiványi Árpád alelnökök voltak jelen.

Az elnök megnyitván az értekezletet, közölte a párttal, hogy értesülése szerint a képviselőház holnapi ülésén a kormány indítványozni fogja a véderőjavaslatok napirendre tüzését. Ezekkel a javaslatokkal szemben a párt már állást foglalt és mivel nem teljesítették a pártnak ama kívánásait, amelyek arra vonatkoztak, hogy a nemzeti jogok birtok-állománya ne csorbítassék és a közjogi sérelmek kiűzőltesse ki a javaslatból, a párt a kormány proppozíciójával szemben azt fogja indítványozni, hogy a *véderőjavaslatokat ne tüzzék napirendre.*

Déry Zoltán helyesli az elnök indítványát. Rámutat arra, hogy a Lukács-kormány hivatalbalépésével egyáltalán nem fordult jobbra a helyzet. A véderő-reform dolgában semmi változás nem állott be. A rezolúciós kérdést, s vele minden nemzeti követelést el akarnak temetni. A választójog terén sem hozott semmit Lukács. Eddig bemutatott terveit elfogadhatatlannak, s a garanciákról egy szót sem ejtett. Már pedig a parlamenti békét csak úgy lehet megteremteni, ha a véderőreform közjogi sérelmei reparáltatnak, s a valóban demokratikus alapon nyugvó választójogi törvényjavaslatnak záros határidőn belül való benyújtása és letárgyalása biztosítottik. Miután pedig e tekintetben a kormány semmi féle megnyugtatót nem adott, a pártnak semmi oka sincs arra, hogy Lukácssal szemben más eljárást tanúsítson, mint elődjével szemben, aki csereben hagyta a párttal történt megállapodását. A pártnak fokozott bizalmatlansággal kell fölvennie a küzdelmet a Lukács-kabinet ellen. Kossuth előterjesztését teljes mértékben elfogadja. (Élénk helyeslése.)

Az elnök indítványát végül a párt *egyhangulag elfogadta* és tekintettel arra, hogy Kossuth Ferencz, a párt vezére, még mindig gyengélkedik, Apponyi Albert grófot kérték fel, hogy a képviselőház holnapi ülésén a párt álláspontját kifejtse.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az értekezletet berokesztette.

A holnapi ülés.

A képviselőház holnap tíz órakor ülést tart, amelyen a legközelebbi ülés idejét és napirendjét állapítja meg.

Valószínű, hogy vagy Lukács miniszterelnök vagy Návay házelnök fogja indítványozni, hogy a szombati, esetleg a hétfői ülésre

gyorsított
száraz munka
kor. 50 fillér.

Jakab
Pest,
sz. 91.

sőházi
csinosan
zobá, fűdő-
látal, lég-
szal június
ortész-u. 27.

nem
zett
ked-
zetési
k mel-
lilitunk
és vi-
teljes
ndezé-
lamint
tordá-
rés-
ésre.

BÉLA
ve:
IRÁGA
írások

nyvében is
mészet bú-
a, amelyet
om ismer és
ban, de már
mészetű le-
lászópókat
éneteket is
ki.

már a véderőjavaslat tárgyalása tüzezzék ki. Az ellenzék nevében gróf Apponyi ezzel szemben azt fogja indítványozni, hogy a nemzetre annyi szegényt és megalázást hozó véderőreform helyett más, közhasznú törvényjavaslatokat terjesszenek a plénum elé. Beszédében ki fog terjeszkedni a politika minden aktuális kérdésére, s behatóan fogja indokolni a Kossuth-párt bizalmatlanságát a kormány ellen. Alkalmassint Apponyinak Lukács miniszterelnök nyomban válaszolni fog, s bizonyára ismételt hangszólást fogja béke-törvényeseit. Lehet, hogy a Justh-párt részéről nem lesz felszólalás, miután ez a párt csak holnap este tart értekezletet.

A Ház ülésének a végén, egy óraker a Hegedüs Lóránt összeférhetlenségi ügyében fogják kisorsolni az ítélő-bizottságot.

Polónyi akciója.

Polónyi Géza, aki tegnap hosszasan tárgyalt a miniszterelnökkel a parlamenti létkéről, ma akciójára vonatkozóan így nyilatkozott:

Részletekről ma sem beszélhetek még. De annyit mondhatok, érik a dolog. Az összes kérdéseket új alapon akarom rendezni. De mondanom sem kell, hogy fogas kérdésekről van itt szó s időre van szükség, hogy alapos munkát végezhessek. Beható tervet dolgozok ki s a választóreform és véderőreform kérdéseit úgy kívánom megoldani, hogy minden számításba jövő érdeket kielégítsék. Ha kész lesz elaborátumom, bemutatom Lukács Lászlónak. Garanciám van rá, hogy ezen az alapon tovább folyik a tárgyalás. Ha kész a hajlandóság a megegyezésre, következik a pártközi konferencia.

Polónyi elmondta még, hogy tervezetét Kossuth Ferencnek is be fogja mutatni. Ugy értesülünk, hogy Polónyi már holnap átnyújtja a miniszterelnöknek tervezetét.

A pártok körében meglehetősen szkepticizmussal fogadják Polónyi akcióját. A munkapárt, különösen a Tisza-csoport meglehetősen ellenségesen nézi, hogy a miniszterelnök egyáltalán tárgyalásba bocsátkozott Polónyival s nem helyesli a pártközi konferencia eszméjét sem, mert abban a többség vezető és irányító szerepének csorbitását látja. Tiszák azt hangoztatják, hogy Lukács máris tulment az előzékenység határán s hogy ennek a puhaságnak semmi további értelme nincs. Justhék viszont nem vetnek súlyt Polónyi közvetítésére, ezt különben is meglehetősen bizalmatlansággal kísérik s miután eredményében sem hisznek, minden előkészületet megtesznek az obstrukció folytatására.

A pénzügyminiszter programja.

Zentáról táviratozzák: Dr. Teleszky János pénzügyminiszter ma tartotta a választópolgárság őrési részvétele és a nemzeti munkapárt híveinek nagy lelkesedése mellett programbeszédét. Teleszky pénzügyminiszter ma reggel érkezett meg; kíséretében voltak: báró Vojnits István titkos tanácsos, Latinovits Pál, Ertl János, Lónyay Géza, Ertsey Péter, Mocsary Sándor, Vermes Zoltán, Okolicsányi László, Bogdán Zsivkó, Konyovits David és Zubor József, a nemzeti munkapárt tagjai. Délután fél négy óraker mondta el a miniszter a nyilatkozatát a nagypiaczon. Beszédének fontosabb részei ezek:

— A nemzetünkre váró nagy kulturális és gazdasági feladatok megoldhatása céljából nemzeti erőfeszítésünk teljére van szükségünk, ennek előfeltétele pedig a nemzet legfőbb szervének, az országgyűlésnek munkaképessége. Bizom a magyar nemzet életképességében, a magyar pártok hazafiságában és abban, hogy ez az életképesség és ez a hazafiság meg fogja találni az orvoszereket és helyre fogja állítani a parlament munkaképességét. Hiszen máris csaknem egyértelmű közvélemény alakult ki a tekintetben, hogy ez az orvoszer a választójognak megfelelő kiterjesztésében és ezzel kapcsolatban a képviselőház tanácskozási rendjének oly biztosításában áll, amely a kisebbség jogának teljes mértékben való megóvása mellett a többség természetes jogainak érvényesülését is lehetővé teszi. S ha vannak is eltérések a választójognak mily irányu kiterjesztése tekintetében, nincs nézeteltérés az iránt, hogy a választójog kiterjesztendő mindazokra az osztályokra, amelyek a

jelenleg érvényben álló választójogi törvényeink életbelépte óta részvételre jogosultak és hivatottak, továbbá, hogy e kiterjesztésnek oly módon kell megtörténnie, hogy ezáltal a magyar állam egységes nemzeti jellege ne veszélyeztessék s az értelmiségnek az ország ügyeinek vitelére kellő befolyás biztosítsák. Az államélet minden terén megoldásra váró nagy feladatok sokasága a parlament munkaképességének helyreállítását parancsoló sürgősséggel követelik. Védrendszerünk kiépítése és fejlesztése állami létünk biztonsága érdekében immár el nem odázható.

Ezután felsorolja a programba vett mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi és közlekedési reformokat. A kulturális szükségletek kielégítését is hangoztatja. Majd a szociális problémák közül kiemeli az állami alkalmazottak kérdését. Az állami alkalmazottak helyzetének javítása érdekében a képviselőház legközelebbi ülésén szándékozom bejelenteni a családi pótlékról szóló törvényjavaslatot, amelynek értelmében családi pótlékban fognak részesülni nemcsak az állami, de az államvasuti és vármegyei alkalmazottak is. Mielőtt előterjeszhetni remélem a nyugdíjtörvény módosítását célzó javaslatot is, amelyben az állami tisztviselőknek a lakbérre, nyugdíjra, az özvegyek és árva-ellátásának javítására és a szolgálati időnek, egyes viszonylatokban való leszállítására, továbbá egyes kisebb jelentőségű részletekérdésekre vonatkozó kívánalmait, remélem, sikerülni fog úgy összeegyeztetnem a közszolgálat igényeivel és az államháztartás érdekeivel, hogy ez iránti javaslatom közmegegyezéssel találkozhat. Legközelebb elkészülnek a vármegyei tisztviselők státuszrendezésére az állami és nemállami tanítók és tanítónők és a kiesedővönök fizetésének rendezésére és a lelkesítő kongruencia vonatkozó törvényjavaslatok. A további illetémenyemelések helyett első sorban a megélhetési viszonyok javításában kell keresni a kormányt az állami és ezekkel egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottak helyzetének orvoslását, amit részben maguk az alkalmazottak is előmozdithatnak fogyasztási szövetkezetekbe való tömörülés útján. Másrészt az alkalmazottak az államháztartás szempontjából megkönnyíthetik helyzetüknek a jövőben leendő további javítását intezivebb munka végzése által, módot nyújtva, ha nem is az alkalmazottak számának apasztására, de legalább is arra, hogy a múlt években tapasztalható nagymérvű szaporítások szükségére a jövőben ne merüljön fel. A szolgálati pragmatika megalkotását nem merem ígérni, hogy úgy ne járjak, mint sokan, akik előttem ezt az ígéretet tették, de amelynek megalkotását óhajtom úgy, hogy az alkalmazottak jogviszonyai méltányosan szabályoztassanak, s anélkül, hogy az alkalmazottak státuszát képezzék a státuszban s anélkül, hogy a parlamenti felelős kormányzás a végrehajtó közegek feletti kellő rendelkezés hiányában lehetetlenné váljék. A pénzügyi kormányzat legelsőrendű feladata ez idő szerint az 1909-ben megalkotott új adótörvények életbeléptetése és végrehajtása. Kívánatosnak tartom városi üzemeknek egyszerű és gazdaságos alapokon való létesítését és a telekértékemelkedéseknek a városi terkek viselésére való részbeni lefoglalását, ami bár helyes végrehajtása meglehetősen nehéz, annál indokoltabb, mert a telekértékemelkedések jelentékeny részükben városi közmunkáknak és a város háztartását terhelő kiadásoknak a következményei. Az örökösödési és az ajándékozási illetékek progresszív alapokon való reformjával foglalkozom, úgy, hogy a kisebb gazdasági egzisztenciák lehető kimélete mellett a vagyonosabb osztályok a közterheknek fokozottabb mértékben való viselésére vonassanak be. Az új polgári perrendtartásnak mielőbbi életbeléptetése előtérbe tolja a törvénykezési illetékeknek modern alapokon mielőbb végrehajtandó reformját. Az állam bevételeinek a gazdasági élet fejlődésével járó természetes emelkedéséből és az állam üzemének intenzivebb kihasználásából remélem előteremthetni azokat a bevételi többleteket, amelyek az általam vázolt feladatok megoldására nélkülözhetetlenek. Végül a pénzügyi helyzetről beszélt, amelynek hamaros jobbrafordulását reméli.

A miniszter beszédét a közönség meg-megújuló lelkesedéssel, zajos éljenzéssel és sűrű helyesléssel fogadta. Báró Vojnits István arra kérte a megjelenteket, hogy Zenta városa vigye a jelölt zászlaját győzelemre.

Este a Royal-szállóban hétszáztertekes banket volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. Lakoma után féltíz óraker a pénzügyminiszter kíséretével Csókára ment, ahonnan a tizenegy órai vonattal visszautazott Budapestre.

Budapest, május 16.

Förster Aurél beszámolója. Förster Aurél, a monori kerület országgyűlési képviselője, csütörtökön délelőtt a kerület székhelyén, Monoron, beszámolt

mondott. A gyűlésen a kerület tíz községéből mintegy ötezer ember jelent meg. Huppert Gyula üdvözlő szavai után Förster Aurél hosszasan szólott a politikai állapotokról. Különösen a katonai javaslatokkal és a választói jog kérdésével foglalkozott bővebben. A katonai javaslatok ellen ő is küzdött az obstrukció fegyverével, de mikor látta, hogy a küzdelmet más térre terelik és az obstrukcióval egy másik párt nem annyira a katonai javaslatokat akarja megakadályozni, mert hiszen provizórium alakjában kész volt megadni, hanem más, ezzel össze nem függő követelményt, az általános, egyenlő, titkos és községenkinti választói jogot akarja a törvényhozás elé terjesztetni, akkor letért a technikai obstrukció útjáról. Nem azért, mintha nem volna híve a választói jog kiterjesztésének, hanem azért, mert mindig csak egyet néz, azt, hogy a magyar faj, a magyar nemzet rovására semmi sem történjék. A beszámolót a választók nagy lelkesedéssel fogadták. Fried Béla biztosította a képviselőt a választók osztatlan bizalmáról, majd pedig Molnár János református pap indítványára a gyűlésből táviratilag üdvözölték Kossuth Ferenczet és a Budapesten időző Kossuth Lajos Tivadart.

KÜLFÖLD.

A megfenyegetett Elzász-Lotharingia. Strassburgból táviratozzák: Svandsen polgármester kijelentette, hogy Vilmos császár ismeretes nyilatkozata lényegileg megtörtént, de a szöveg nem hiteles. Elzász-Lotharingiának Poroszországba való bekebelezését természetesen a császár törvényhozási uton, vagyis a törvényes tényező bevonásával értette és nem a kormányzóknak, hanem öneki mondotta. Berlinből táviratozzák, hogy Colshorn, a welfek pártjához tartozó képviselő a birodalmi kancellárhoz rövid kérdést intézett a német császár Elzász-Lotharingiára vonatkozó ismeretes nyilatkozatának hitelessége és aziránt, hogy a birodalmi kancellár vállalja-e ezért a felelősséget. Ez az ügy pénteken kerül szönyegre és a házszabályok értelmében egyszerűen a birodalmi kancellárnak előreláthatólag laconikus válaszával fog elintéző nyerni; az ügy részletesebb tárgyalására nyílik majd alkalom a birodalmi kancellárságra vonatkozó költségvetési tétel tárgyalásakor.

Miklós nagyherceg elhalasztott látogatása. Párisból jelentik nekünk, hogy az ottani lapok, köztük a hivatalos jellegűek is, hétfőre jelezték Miklós nagyhercegnek, a császár nagybátyjának és az orosz birodalom nemzeti védelmére alakított legfelsőbb bizottság elnökének Párisba való megérkezését és ezt a közleményt a karlsruhei tanácskozásra való hivatkozással, különböző sovinszla megjegyzésekkel kísérik. A megjegyzések szerint a nagyherceg állítólag részt fog venni az északi Franciaországban tartandó hadgyakorlatokon és együttal megtekinti a katonai aviatikai kísérleteket is, hogy így, mintegy, a szövetséges orosz nemzet képviselőiben megyőzőhessék a francia hadsereg hadi teljesítő képességeiről. Miklós nagyherceg, így mondja az egyik hivatalos közlemény, három héttel ezelőtt megbetegedett és üdülés céljából Krimbe utazott. Minthogy a nagyherceg még nem gyógyult fel teljesen, azt hiszik, hogy a franciaországi látogatást a jövő őszre, egy másik lapközlemény szerint mindössze két héttel fogják elhalasztani.

Az albánok ultimátuma. Konstantinápolyból jelentik: Skutariban a múlt héten titkos gyűlést tartottak az albán törzsfőnökök, sőt a mirditak vezetői is eljöttek. Elhatározták, hogy a portához írásos ultimátumot küldenek, amelyben két heti határidőt szabnak az autonómia megvalósítására, ha pedig a török kormány vonakodnék a követelést teljesíteni, akkor fegyverhez nyulnak, hogy kiküzdjék Albánia függetlenségét és szükség esetén külföldi segítséget sem utasítanak vissza. Az albán törzsfőnökök vérszerződést kötöttek, hogy csak életük árán adják föl a küzdelmet. A minisztertanács az albán-ügygel is foglalkozott és elhatározta, hogy sürgősen megteszi az óvintézkedéseket a forrongás elnyomására.

A dániai trónváltás,

— Hazahozták a halott királyt. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 16.

Dánia idegenben elhalt királyának holtteste utban van szülőföldje felé, s a dán parlament már át is vette a trónváltásról szóló királyi kéziratot, a nép pedig már ki is kiáltotta X. Keresztélyt Dánia új királyának. A gyászoló országban nagy a részvét, de ezt elnyomja az új király iránti lojális lelkesedés. A trónváltás egészen simán megy végbe és bizonyos, hogy az új király személye nem fog semmiféle rendszerváltozást jelenteni Dániában.

Kopenhágából érkezett mai jelentéseinket itt adjuk:

Délután négy órakor összegyűltek az országgyűlés mindkét házában tagjai, hogy áttegyék a trónváltásról szóló királyi kéziratot. A kézirat így szól:

„Szeretett atyánkat, Frigyes királyt, a mindenható Isten tegnap magához szólította. Az elhunyt király csak rövid ideig uralkodott, de egy hosszú életen át készült felelősségteljes királyi hivatására. Lelkét a haza és a nép forró szeretetének érzése töltötte be és hivatását fáradhatatlan kötelességtudással, mély bölcseséggel látta el. Mikor a trónörökös jogának ösmertében a trónra lépünk, azt kérjük az Istentől, hogy ugyanugy bocsássa reánk áldását, mint végtelenül szeretett atyánkra s adja, hogy képesek legyünk ugyanugy meggyerni népünk szeretetét, mint bírta azt atyánk. Azzal az Istenbe vetett erős bizalommal foglaljuk el felelősségteljes pozunkat, hogy népünk képviselői mindenkor komoly törekvéssel támogatnak bennünket az ország javát célzó munkálkodásunkban.“

A kézirat felolvasása után éljont kiáltották az új királyra.

A „Daneborg“ dán királyi yacht ma egy pán-czélós hajó kíséretében Travemündebe érkezett, ahová a királyi holttestét átszállították. Az átszállítás a Hamburger Hofból történt és katonaság állt sorfalat. Az özvegy királyné is ideérkezett és ő hazakiséri férje koporsóját. A koporsót vívő hajó még ma Laza indult és holnap délelőtt Kopenhágába. A temetés pénteken lesz és a királyt a rösskieldei családi sírboltban fogják eltemetni.

Egy kereskedő, aki éppen akkor ment át az ugynevezett Gaensemarrt negyeden, amikor a dán király összesett, a következőképpen beszéli el a király halálát:

— Csödületet vettem észre a Gaensemarrton; odasiettem s láttam, hogy többen egy előkelően öltözött úriembert, aki rosszul lett, egy hentesüzlet kapujába cipelnek. Amikor megnéztem a beteget, így szóltam: „Mennyire hasonlít ez az ur a dán királyhoz!“ Nem is gondoltam azonban, hogy tényleg az uralkodó van szemem előtt. Ekkor odalépett hozzá egy rendőr és lakását kérdezte. Csak hörgés volt a felelet. Ugy látszott, hogy a nyelve már megbénult. Röviddel azelőtt még eladogta „Hamburger Hof!“ A rendőr vagy husz lépést tett vele a hotel felé, de ekkor a beteg összerogyott. A rendőr automobilt rendelt és arra a hörgő, teljesen eszméletlen beteget föltette. Egy rendőrmester azt az utasítást adta a rendőrnek, hogy hajtasson a beteggel a kikötői kórházba. A halál azonban már három percczel az automobil elindulása után bekövetkezett. Háromnegyed tizenegy óra körül a király még egyet sóhajtott, előre bukott a rendőr vállára és meghalt. A kórházban nyolcz más holttesttel együtt tették egy sorba, mint ismeretlen halottat. Itt fektet majdnem négy óra hosszat, míg végre hajnali három óra tájban a „Hamburger Hof“ hotel igazgatója fölismerte.

Orkán, jégeső, viharok.

— Az itéletidő pusztításai. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 16.

Arról az óriási borzasztó szélviharról, amely Szolnok-Doboka vármegye több virágzó helységét rombadöntötte és fergeteges erejével Kolozs- és Maros-Torda vármegyékben is nagy pusztításokat okozott, Lukács miniszterelnök a kabinetiroda útján a királynak is kimerítő jelentést tett és ma a király, a belügyminisztérium jelentése szerint, magánpénztárából 80 ezer koronát adományozott a szolnok-dobokamegyei ciklon által elpusztított községek lakosságának a felsegítésére. — A miniszterelnök egyuttal intézkedett illetékes közegeinek útján a károk megbecslésére is, de magának a társadalom szívének is meg kell mozdulni a rémesen sujtott nép felsegítésére.

Marosvásárhelyi legújabb jelentés szerint az alispáni hivatal aszalnokdobokamegyei ciklon pusztításairól a belügyminiszterhez jelentést küldött. A jelentés szerint Beresztelkén egy millió, Petelén százezer, Abafája és Radnótfája községekben tizenötezer, Magyarpéterlaka háromszázötven, Jobágytelken harmincezer, Mikházán százezer koronát a kár. A többi községekben eddig még nem érkezett a károkról hivatalos jelentés. Az alispán a lakosság nyomorát, szegénységét és hajléktalanságát feltárva, rögtön segély és országos segélyakció indítását kérte a belügyminisztertől. A kirendelt katonaság Beresztelkén a romokat eltakarította és sátrakat állított fel a lakosság számára. A további intézkedéseket dr. Szender József kiküldött végzi, ki a miniszterhez ma újabb jelentés küld.

Egyébként a hétfői óriási szélvihar a délvidéken is keresztül zúdult és nagy károkat okozott. Verestelke községben 120 lakóház dőlt romokba.

A világhíres Tokaj-vidékről is pusztulást jelentenek. A Bodrogközét megnyomorította az itéletidő. Bodrogzardahely, Nagyköves, Pácán és e községek vonalába eső tanyák, magányos épületek, távirósziropok, hidak, fák, szőlők az összes szőlők kitért tárgyak valami ostrom utáni siralmas képet nyújtanak a szemlélőnek. Különösen a magas fekvésű Nagyköves községben dult a legkegyetlenebbül az orkán. A berecegi uradalom évszázados, óriási Rákóczi-kastélyának fedelét, melynek emberemlékezet óta még csak egy szimlénye sem mozdult meg soha, bármily vehemens dülő orkán hatása alatt sem, a hétfői vihar leszedte, szilánkká tört részét a szélrózsa minden irányában szórta szét.

Komáromi jelentés szerint két napi rekkenő hőség után ma délután fél 3 órakor pusztító jégeső vonult a városra keresztül. A jégeső villámlás, menydörgés és óriási szélviharral a Csallóköz felől jött és husz perczen át galambtojás nagyságú sűrű jég esett, mely harmincz centiméternyi magasságon feküdt az utcán. A maihoz hasonló jégesőre évek óta nem emlékeznek. A jégeső Komáromban a virágos és veteményes kertekben, valamint a gyümölcsösökben igen nagy károkat okozott; oly erősen esett a jég, hogy több helyütt a házak tetőjét is megrongálta. A vihar után a levegő erősen lehült. A város határában lévő monostori szőlőket a jég elverte.

Szabadkáról jelentik, hogy ma délután fél 4-től 4 óráig heves jégeső pusztított Szabadkán és vidékén. Nagy jégdarabok estek, melyek a szőlőkben és veteményekben óriási kárt okoztak.

Szenyelen ma délelőtt hatalmas szélvihar, délután pedig két ízben óriási jégeső és másodsor galambtojás nagyságú jég esett, mely a vetésekben óriási kárt okozott.

Székelykörtől néhány nap óta valóságos kánikulai meleg van a Balaton partján. A déli órákban oly melegen süt a nap, mint augusztus hónapban.

Szászrégenből jelentik: Beresztelke, a régi járás legvirágzóbb községe népét érte a tiz perczig tartott orkán pusztítása a legerősebben. 175 lakóház, 142 gazdasági épület lett rommá. Körössy György főszolgabíró sorra járta a házakat és intézkedett a sebesültek és halottak elhelyezéséről. A becsülő-bizottság az épületekben okozott kárt egy millió koronára teszi és az élelmiszerekben történt kár is egy millió. Szászrégenből Körössy főszolgabíró 300 kenyert, szalonnát és egyéb élelmiszert szállított a községbe és azt az inségesek közt szétosztatta. Deszkát is küldött barakok építésére. Katonaság a romokat eltakarította. A lakosság nagyon el van csüggedve. A főszolgabíró a lelkeszszel házról-házra járt, hoy bizalmat öntsön beléjük. Tudósítónk a rombolást követő napon a helyszínen járt. Mélységes csend van a faluban, a katonák is szótlanul dolgoznak, a lakosság romba-

dólt háza udvarán áll és nézi elpusztult házát. Az egyik udvarból ének hangzik fel:

— Ne állj perbe velem, óh én Istenem! Egy másik ház gazdája homlokára üt és azt mondja:

— Bár mind idevesztünk volna. Egy gerendát tovább emel és megáll, elcsüggedt. Hogy több emberélet nem veszett el, annak köszönhető, hogy a szászrégeiek vásáron voltak. A járásban nagy kárt tett az orkán.

Petelében hivatalos becslés szerint a kár ötvenezer, Magyarpéterlakán rombadólt 40 ház, 120 gazdasági épület, a kár 150,000 korona, Abafáján 30,000, Marostelek és Görgény nádason 15,000 korona. Kolozsmegye tekei járásban hat községet sujtott a vihar. Legtöbb kárt szenvedett Kisfölpös.

Magyarbánizsán délután 6 órakor heves zivatar tört ki, melyet jégeső követett. A jég a gyümölcsösben, valamint a vetésben és szőlőben igen nagy károkat okozott.

Kiskunhalason délután és a környéken heves zivatar vonult keresztül jégesővel vegyest, ami igen nagy károkat okozott. A jégeső után nagy szélvész keletkezett, mely több háznak a tetőjét lesodorta, kéményeket döntött le és fákat csavart ki. A jég néhány gyermeknek, kik a mezőn játszadoztak, bevete a fejét.

Győről jelentik: Ma délután háromnegyed 2 órakor erős szélvihar kíséretében hat perczig tartó diónagyságú, sűrű jégeső esett, amely a földet vastagon beborította. A vihar a fák ágait letördelte, a veteményeket a földre paskolta és igen sok ház ablakait bevete. A jégeső a veteményekben igen nagy kárt okozott.

Esztergomból jelentik: Délután 3 órakor itt nagy vihar volt jégesővel, mely nagy károkat okozott a vetésekben és szőlőkben.

Vizbefútt kirándulók.

— A mai vihar áldozatai. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 16.

Öt fiatalember, öt jó barát: Kreuzel Károly, Árpád és Ede, Reichenhaber Albert és János elvezetni akarták az első meleg, nyári napot. A szabadba akartak menni, a megyeri csárdát keresték föl az újpesti rakparton, a vízműtelep mellett Forrón, erősen sütött a nap, a melegség már tikasztó volt. Mellettük folydogált a Duna, Kreuzel Edének egy ötlete támadt:

— Jól volna egy kicsit csólnakáznii!

Kerítették is a közelben egy csónakot és mind az ötven beültek a ladikba. Körülbelül négy óra lehetett. Már a közepén eveztek, amikor egyszerre hirtelen beborult az ég, sötét felhők látszóttak a láthatáron. Délfelől hatalmas orkán támadt, az irtózatoss szélvész belekapott a habokba, valóságos istenitélet idő volt. A hatalmas hullámok mint valami dióhéjat dobálták a könnyű csónakot. A fiatal legények eleinte tréfának vették a dolgot és azt gondolták, hogy pár percz alatt vége lesz az égháborúnak. De amikor már nem tudták az evezőkkel semmire se menni, gondolták arra, hogy komoly baj is lehet. Kétségbeesetten kezdtek kiabálni, mindenfelől segítséget kértek, de senki se mert közelükbe férközni.

Épp akkor haladt arra a Vác—Budapesti személyszállító hajó. Amikor a matrózok meglátták, hogy az öt fiú életveszedelemben forog, hogy a csónakot nem tudják a part felé terelni, megállították a gőzöst. Leeresztették az egyik mentőcsónakot s Szepesi Ádám matróz vezetésével a szerencsétlenek segítségére siettek. Csak pár méternyire voltak már tőlük, amikor felborult a csónak s mind az öt fiú belebukott a vízbe. Gyorsan odaevettek. Egymásután emelték be a csónakba Kreuzel Árpádot, Károlyt, majd Reichenhaber Jánost. Az irtózatoss szélvihar azonban a csónakot messze elkergette a katasztrófa színhelyétől s hiába volt minden iparkodás, nem tudták a győzre alkotmányt a helyes irányba terelni. A két szerencsétlen fiú még egy ideig a víz felszínén maradt, de aztán az erejük elhagyta, elmerültek a vízben. A mentők kétségbeesetten igyekeztek, de minden iparkodás hiába való volt. Egyiket se lehetett megmenteni.

Pár percz múlva elült a vihar, a felhők szerte-foszlottak, a szél is elcsendesedett, a Duna hullámai csendesen surrantak lefelé. Most már több

esolnakot szereztek, össze-vissza czirkáltak a Dunán, de a szerencsétlen fiuk nyomát se találták. A megmentettek adatak felvilágosítást. A vízbeultak *Kreuzel* Ede 19 éves ipariskolai tanuló és *Reichenhaber* Albert 20 éves villamoskalauz. Mindnyájan a Baross-utca 30-ik számú házban laktak, nagyon jó barátok voltak, mindenfelé együtt jártak. A szerencsétlen fiuk holttestét még késő este se találták meg, teljesen nyomuk veszett.

TÁVIRATOK.

Az olasz-török háború.

Konstantinápoly, május 16. Miután a Dardanellákból az aknákat eltávolították, a minisztertanács elhatározta, hogy a hajók átkelését *pénteken*, vagy *szombaton* meg fogja engedni. Tegnap minisztertanács volt, amely több nagyfontosságú ügygel foglalkozott. Először is intézkedéseket határoztak el arra az esetre, ha Olaszország az Arcipelagos tóbb szigetét megszállná. A minisztertanács foglalkozott azzal a tervvel is, hogy ez esetben a Törökországban élő összes olaszokat kiutasítsa.

London, május 16. A „Daily Chronicle“ harczteri tudósítójának haláláról a következő részleteket jelentik: Május 6-án reggel *Vitalini* Ladnygy kémszemlére indult kis csapatával Vadi Derna felé. Ez kopár hegyvidék, ahol sok barlang van. Az olasz katonák egy barlang elé értek, amelynek torkolata el volt függönyözve. A léptek zajára kinézett a barlangból egy török egyenruhás férfi, fején fezt, Czézbavette *Vitalini* hadnagyot és *kétszer lött rá*. Ugyanakkor a barlangból még néhány lövés dördült el. *Vitalini* sortűzet adott a barlangba, mire odabent semmi sem mozdult többé. Az olasz katonák behatoltak és kihoztak két súlyosan sebesültet. Az olasz katonai táborba vitték mind a ketőt, akiket ott nem sokára megöltak. Csak később tudódott ki, hogy az egyik *Stuart Smalwood*, a „Daily Chronicle“ harczteri tudósítója.

Konstantinápoly, május 16. A Sabah értesülése szerint az orosz fekete-tengeri flotta tartalékosai utasítást kaptak, hogy mozgósítás esetére álljanak készen.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND: Napjár. Péntek, május 16. Róm. katól. Paskál hv. — Prot. Bojta. — Görög-orosz május 4. Pelágia sz. — Zsidó Szávan 1. — A nap kel reggel 4 óra 22 perczkor, nyugszik este 7 óra 31 perczkor. — A hold kel reggel 4 óra 18 perczkor, nyugszik este 8 óra 47 perczkor.

A földmivvelésügyi miniszter fogad délelőtt 11 óra.
A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor.
Náray-Szabó Sándor közoktatásügyi államtitkár fogad délután 4 órakor.

Balogh Jenő közoktatásügyi államtitkár fogad délután 5 órakor.

Némethy Károly belügyi államtitkár fogad délután 12—2-ig.

A posta- és távíró vezérigazgatója fogad délután 12—2-ig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) nyitva 10—2-ig. Belépő-díj kedd kivételével 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti múzeum régi képtára 9—2-ig. Fővárosi Múzeum 9—1-ig. Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 6—8-ig. Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. Néprajzi Múzeum 3—6-ig. Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 6—8-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai könyvtár 3—7-ig. Egyetemi könyvtár 9—6-ig. Fővárosi könyvtár 9—2-ig. Iparművészeti múzeum könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. Kereskedelmi múzeum könyvtára 9—2-ig. Statisztikai könyvtár 10—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok tavaszi tárlata és Potáky László hagyatéki kiállítása, nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. Vegyes kiállítás a Könyves Káhnán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) nyitva 9—7-ig. Belépődíj nincsen. Szinyei-Merse Pál gyűjteményes kiállítása az Ernst-muzeumban, nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. A Szépművészeti Múzeum modern képtára nyitva 10—2-ig. Történelmi Képtár, nyitva 10—2-ig.

— **Királyi tanácsosság.** A király Deák Sándor belügyminiszteriumi főszámtanácsosnak, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a királyi tanácsosi ezimet díjmentesen adományozta.

— **A földmivvelésügyi miniszter Brassóban.** Brassói jelentés szerint gróf *Serényi Béla* földmivvelésügyi miniszter ma reggel öt órakor az „Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület“ által rendezett országos mezőgazdasági gép- és állatkiállítás megnyitására ideérkezett. A minisztert a pályaudvaron a kiállítási küldöttség és a hatóságok fejeinek élén gróf *Mikes Zsigmond* főispán üdvözölte és szász lovasokból álló bandérium várta. A miniszter a pályaudvarról a Korona-szállóba hajtatott, ahol fogadta az eléje járuló küldöttségeket. A küldöttségek fogadása után a miniszter *Mikes* főispán kíséretében a kiállítás megnyitására ment. A miniszter a város föllobogózott utcáin a nagyszámu közönség lelkesen éljenezte. A kiállítás területén *Semp Mihály*, a kiállítás rendező-bizottságának elnöke üdvözölte gróf *Serényi* Bélát. A kiállítás megnyitására mintegy 8000 látogató érkezett Brassóba. Igen sok látogató érkezett Romániából és Szerbiából. Délben a Korona szállóban szűkebb-körü ebéd volt a miniszter tiszteletére. Délután automobil kirándulást tettek a környékbeli falvakba. Este társasvacsora volt. A miniszter Brassóból visszatérően az aradmegyei Borosbeszre megy és megtekinti a több ezer holdas *Wenckheim* Dénes-féle birtokot, melyet az állam szándékozik megvásárolni és a birtokon 14 magyar telepes közönséget állít fel.

— **A mai jótékonyági ünnepek.** A jótékonyági ünnepeknek — úgy látszik — sohasé akar vége szakadni. Ma egyszerre két ünnep is volt a fővárosban. A tegnapi Margareta-napnak ma volt a folytatása. A Margitszigeten délután négy órakor a „Testvériség-dalkör“ hangverseny rendezett a közönség szórakoztatására. Az elarusító hölgyek, kiknek a vezére itt *Törökne Korás* Hermin, már kora délután siettek a szigetre. Valósággal ömlött a pénz a perselyekbe. A *Városi Igazgató Széchenyi* Lászlóné grófné és *Haggenmacher* Árpádné intézték a gyűjtést. Szergük néyes volt és fürgé. A *Népligetben* dr. *Kósa* Zsigmondné vezette a gyűjtést. S itt már délelőtt is hangos mulatság folyt. A tisztviselőtelepi gimnázium tanuló hangversenyt rendeztek. *Köbányán* úrvagy *Rausch* Antalné a főrendező és ad is olyan programot a köbányaiaknak, amilyen látványosságban erre felé alig volt még részük az embereknek. Katonazene járja be az utcákat, volt virágkorzó, lampionos menet, szermekmulatság. — Az *Ingyentej-Egyesület* ma délután hangos gyermekünnepélyt rendezett a városi Igazgatóban. Turka sátorfábot vertek föl az óriási csarnokban. A *Stefánia-uton* tározócsapat biztatja a közönséget a belépésre. Az egyik sátorban csupa *csokoládé* ingerkedik a gyerekekkel. A sátorban gróf *Keglevich* Béláné a főnök. A *buffetben* egész tábora a szép uriaszonyoknak és leányoknak segítkezik báró *Vojnich* Sándorné és báró *Born* Frigyesnének, akik itt a vezetők. Kivánatos *babaszótorban* *János Engel* Gyuláné vezetésével kínálgatják a kedves portékákat. Van aztán *tejesarnok*, amelyben *Gerley* Lajosné a vezető; *kolbász- és pereczsátor*, hol gróf *Scher-Thoss* Béláné a dirigens; *virágsátor*, melyben dr. *Kohn* Pálné felügyel az elarusító buzgalmára. Művirágot árul *Schneider* Dávidné, kucsóbereskednek: *Schestyn* Edéné és *Ecker* Margit. A 44. gyalogezred zenekara és a gödöllői Józsi cigány muzsikál. *Danka* Balázs átváltozó bohóságokat mutat be. *Osilla* Antal búvárszékedik. *Kenczmi* Antal Paprika Jancsi-előadást rendez. A gyermekünnepélyt meglátogatta *József* főherceg is és *Augusta* főhercegnő. A bejáratnál diszorfalat állottak előttük a József főherceg-gimnázium tanuló és az önkéntes tüzoltók tisztjei dr. *Marinovich* parancsnoksága alatt. Az előkészít részéről gróf *Keglevich* Béláné, báró *Vojnich* Sándorné, *János Engel* Gyuláné, dr. *Neumann* Árminné, dr. *Strasser* Imréné, *Rákosi* Tibor, dr. *Kutma* Gyula, dr. *Gervay* Mihály és dr. *Hám* Gyula titkárok fogadták a főhercegi párt. Rövid üdvözlőbeszéd után sétára indultak a sátrak közt a vendégek és minden sátorban vásároltak valamit, megadván mindennek a sokszoros árát. A virágsátorban nagyszerű csokorral lepték meg a főhercegnőt. *Keglevich* Béláné grófné sátorában pedig uszonnát szolgáltak fel a főhercegi párnak.

— **A horozslói hercegecske állapota.** Borozslóból jelentik: Dr. *Kopp* biboros-hercegecske állapotáról ma reggel a következő bulletint adták ki: A gyuladasi tünetek nem terjedtek tovább. Hőmérséklet tetemesen csökkent. Értverés nyugodt és erőteljes. Közérzet állandóan kedvező.

— **Házasság.** Pásztor Árpád, a kiváló író és hírlapíró, az *Az Est* belső munkatársa, ma délután házasságot kötött dr. *Freund* Meczivel.

— **Lukácsy Sándor síremlékének leleplezése.** Ma délelőtt 11 órakor leplezték le a Kerepesi-uti temetőben *Lukácsy* Sándornak, a kiváló népszínműírónak síremlékét, amelyet az *Othón* írók és hírlapírók köre emeltetett. A síremléknél *Rákosi* Jenő mondott emlékbeszédet. „Az elhunyt — mondotta — mikor a nemzet szabadságharcában küzdött, épp úgy az ideálékért lelkesült, mint mikor később a nemzet napszámósaik közzé állt s a színes ügyének utolsó lehetőség leglelkesebb munkása volt. Ilyen volt a lelke, amely sohasem kereste a hangos elismerést. Vigyünk magunkkal lelkéből egy parányit és őrizzük meg szívünkben emlékeztét. A síremlék *Sass* Viktor szobrászművész munkája. A felső részén *Lukácsy* Sándor bronzból készült relief arcmása látható, alsó részén pedig *Rákosi* Jenő sírverse áll.

— **Pollák Zsigmond temetése.** A rákoskereszturi izraelita temetőben ma délelőtt impozáns részvétellel temették el *Pollák* Zsigmondot. A magyar kulturéletnek, a társadalomnak kiválóságát az utolsó útján nagy gyászoló közönség kísérte el. Az előkelő és kiterjedt rokonságon kívül megjelent a temetésen közéletünk számos kitünősége, az „Egyetértés“ és a „Független Magyarország“ szerkesztősége. A megboldogultat dr. *Hevesi* Simon főrabbi bucsuztatta magasszárnyalású, poétikus beszéddel, *Lazarus* tanár főként a teljes kórossal megható egyházi énekekkel mondott intenzív szót az elhunytnak. Az egyházi szertartás után a temetőben helyezték el örök nyugalomra, ahol a sír mellett *Hevesi* főrabbi mondott szívleves szülő imát.

— **Az Achim-émlék leleplezése.** A békéscsaba-i temetőkerthben ma több ezer főnyi közönség előtt leplezték le *Achim* András síremlékét. Az emlékek felállítására szükségelt 6000 koronát a nép adta össze. *Lukácsy* Pál népegyeleti elnök, *Koren* Pál lelkész, *Zelenyánszky* Mihály jegyző méltatták az elhunyt parasztvezér érdemeit. Az ünnepnek hirtelen eső vetett véget és a nép csöndben szétoszlott. A síremléken a következő felirat van: „A népjogok vértanújának állította szeretett családja és örökké hálás népe. Teste, ha meg is halt, szelleme bennünk él és élni fog örökké.“

— **Vázsonyi és a bérkocsisok.** A budapesti Bérkocsisipartársulat tegnap este tartott nagygyűlésén megjelent dr. *Vázsonyi* Miklós orsz. képviselő is. A jelen volt mintegy nyolcezsáz bérkocsisiparos viharos éljenzéssel fogadta *Vázsonyi* megjelenését. *Hikade* József elnök melegen üdvözölte dr. *Vázsonyi* Vilmost és annak a reménynek adott kifejezést, hogy *Vázsonyi* beavatkozása a bérkocsisviteldij javítása érdekében teljes sikerrel fog járni. — *Vázsonyi* Vilmos nagy tetszés közepette szólalt fel. Kijelentette, hogy szívesen jött a bérkocsisok közé, mert bennük az iparosok ama nőpréteget látja, amelylyel senki sem törődik. Ő azonban, aki soha nem volt a nagytöke érdekeinek szószólója, sem pedig a szervezett proletároké, a jelen esetben szükségesnek látja tehetségéhez képest azoknak segítségére sietni, akik ezt a segítséget tőle kérik. Eltörtélt szándéka minden erejével elahatni, hogy a bérkocsisviteldiszabás ügye végére valahára dülötte jusson és pedig úgy, hogy minden jogos és méltányos érdek kielégítést nyerjen. Néki is az a meggyőződése, hogy a már meglevő iparosok érdekeinek megóvásával kell az autotaxikérdést megoldani. — Mindenesetre figyelembe kell venni a nagyközönség érdekeit is. Rajta lesz, hogy a két érdeklet egymással úgy egyeztesse össze, amint az méltányos és igazságos. *Vázsonyi* beszédét zúgó éljenzéssel köszörték meg a bérkocsisok. Ezután dr. *Bródy* Ernő orsz. képviselő szólalt fel és azt mondotta, hogy a bérkocsisok *Vázsonyi* nyilatkozatai után teljes bizalommal tekinthetnek a jövő elé. A megjelent iparosok örömmel vették tudomásul *Vázsonyi* és *Bródy* kijelentéseit és lelkesen éltetve őket, a gyűlés berekesztése után szétoszlottak.

— **Eltemette a föld.** Ma reggel a Tölgyfa-utca 14. számú ház előtt csatornaásás közben a föld beomlott és maga alá temette *Janovics* Antal harmincznégy éves napszámóst. *Janovics*ot súlyos sérülésekkel huzták ki a föld alól. A János-körházba vitték.

— **Négyszázegy magyar visszavándorló.** Az Austro-Americana „Columbia“ nevű gőzöse kedden érkezett Newyorkból a trieszti kikötőbe 401 magyar visszavándorlóval, akik Triesztből vasúton folytatták útjukat hazafelé.

— **Életunt szabadkai bankigazgató.** A mai számban már részletesen megírtuk, hogy a József főherceg-szállóban tegnap éjjel öngyilkos lett Singer Ernő szabadkai bankigazgató. Mivel a bankdirektor a napokban egy felekezeti bótány középpontjában állott, az öngyilkosságát mindenki ezzel hozta összefüggésbe. Az életunt már tegnap azt hangoztatta, hogy anyagi dolgok keserítették el, szabadkai tudósítónk jelentése megerősíti ezt a feltevést. A bankigazgató még mindig súlyos betegesen fekszik a Hercezl-féle szanatóriumban, kihallgatni nem lehetett s így még mindig nem lehetett tisztázni a rejtélyes öngyilkosság okát. Szabadkai jelentés szerint még éjjel elterjedt az a hír, hogy Singer Ernő, a Lombard- és Zalogkölcsön r.-t. szabadkai intézet vezérigazgatója, Budapesten, a József főherceg-szállóban öngyilkossági kísérletet követett el. A hír nagy megdöbbenést keltett. Singert és apósát, Grosz Adolf vasuti vendéglőst, Szabadkán mindenki ismerte. Tudták, hogy Singer Ernő, aki két év előtt nősült, rendezett anyagi és családi körülmények közt él. Singer több rokonának és barátjának levelet írt, amelyben azt mondta, hogy gonosz emberek megrálgalmazták őt és a bankját és ezt nem bírja tovább elviselni. Németh Simon, a bank pénztárnoka, közölte, hogy az öngyilkosság előzményeiről közléseket tett a rendőrségnek, amelyek az öngyilkosság eddig ismeretlen okaira engednek következtetni. Németh Simon pénztáros azt mondja, hogy vasárnap együtt utazott Singerral Zentára. Kocsijukba bejött egy fiatal, bajszatlan ur és áthívta Singert fülkéjébe, amelyben egy másik fiatalember is volt. Németh Simon pénztáros azután veszekedést hallott a másik fülkéből. Mikor Singer visszajött, arca fel volt őrülve és azt mondta: „Ezek az emberek a halálba visznek”. Többet nem akart mondani, hiába faggatta. Hétfőn Singernak a bankba gyászkeretes névjegyét küldte be, aki erre idegesen fogta a kabátját és kiszaladt az utcára. Németh Simon utána ment és látta, hogy ugyanazzal a fiatalemberrel izgatottan tárgyal. Németh Simon szerint Singer felesége is kapott egy gyászkeretes levelet s mikor Singer megtudta, hogy felesége a levelet elolvasta, nagyon le volt sujtva. A szabadkai rendőrség most világot igyekszik deríteni ebbe az ügybe. Meg kell azonban várnia, míg Singer felesége visszajön Pestről, hogy betekintést nyerjen a rejtélyes gyászkeretes levélbe.

— **Pétervár újságok nélkül.** Pétervári jelentés szerint a Lena aranyosó-telepen történt vérontások után az iparvárosokban sztrájkba állottak a munkások, de a mozgalom fogyatékosan volt szervezve. Csak a betűszedők sztrájkja vált általánossá, különösen Pétervárott, bár a rendőrség erőszakkal lépett föl a szakszervezet ellen. Egyes lapok tegnap még korlátozott terjedelemben megjelenhettek, de ma már egy újság sem jelent meg.

— **A francia apacsvilág.** A szép Dondon aszszony, Garniernek az elpusztított apacsvilágnak kedvese a rendőrségen elbeszélte, hogy Garnier egy percig sem gondolt arra, hogy rejtékhelyét leleplezik. Valet ellenben mindig aggódott. Garnier ilyenkor azt mondta neki:

— *Olyan vagy, mint egy öreg tyúk. Nincs okod félni. . . Valet mindig emlegette, hogy közeliedik a vég. Előbb-utóbb, de elpusztítják őket. Dondon aszszony járt bevásárolni. Garnier mindig fenyegette, hogy ha elhagyná vagy a rendőrséget értesítené, az a halálát jelentené, mert ő bosszút tudna állani.* Midőn Bonnot már hurokra került, illetve már elpusztult, Garnier még egész bátran mert az utcákon járkalni. Az automobilos banditákkal vívott harcban megsebesült Fleury rendőrfelügyelőnek állapota az orvosok véleménye szerint eléggé megnyugtató. Komplikáció még eddig nem lépett fel nála. A többi megsebesültek állapota sem ad okot aggodalomra. Az egyik rendőrfelügyelő, akit a harcban golyó ért, már annyira jobban lett, hogy a kórházból a lakására szállították.

— **Egy hadtestparancsnok balesete.** Baró Leithner tábornagyot, gráci hadtestparancsnokot tegnap Grácia közelében lovaglás közben leest a lóról és eszméletlenül terült el a földön, ahol a járókelők akadtak rá. Automobilon azután gráci lakására szállították, ahol a segítségére hívott orvosok megállapították, hogy könnyebb természetű agyrázkódást szenvedett.

— **Angol turisták Fiumében.** Fiumei jelentés szerint a „Veetis” angol yacht kedden 140 angol utazóval Fiuméba érkezett. A társaság tagjai nagyrészt milliomosok, akik földközítengeri kirándulásra indultak hazájukból. Megtekintették a város nevezetességeit, azután Abbáziába és Adelsbergbe rándultak a cseppkőbarlang megtekintésére, ahonnan tegnap visszatértek Fiuméba és ma Velenczébe mentek.

— **Egy százados a motoros-vasút alatt.** Az aradi 33. gyalogezred harmadik százada tegnap este 9 órakor vonult Aradra a környékről Schlechta Gusztáv százados vezetésével. A század Arad határában találkozott az arad-hegylajai motorossal, amitől Schlechta lova megbokrosodott és versenyt futott a motorossal. Közben a lovetette gazdáját oly szerencsétlenül, hogy Schlechta a sínre esett és a motor kerekei fejét és karját súlyosan megsértették. A századost kocsin a lakására szállították.

— **Elpusztult petróleum-telep.** Bukarestből jelentik: Moreniben, a legnagyobb román petróleum-telepen ma hatalmas tüzvész pusztított. A Konkordia r.-t. telepen keletkezett a tűz s hamarosan nyolc petróleum-kút égett. A társaságnak egy tartálya is, melyben 700 waggonnal több petróleum volt, kigyuladt. A tüzet eddig nem lehetett eloltani, sőt két nagy benzintartály is veszélyben fereg. A kár több millió. A tüzvésznek két ember is áldozatul esett és sokan megsebesültek. A belügyminiszter a tűz színhelyére ment.

— **Iskolatársak találkozója.** Felkérem azon volt osztálytársaimat, akikkel a kereskedelmi akadémián az 1887-ik évben érettségít tettünk, hogy jelenlegi címüket velem mielőbb közölni sziveskedjenek a huszonöt éves találkozó előkészítése céljából. Ifj. Andrásffy Dániel, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank főnöke Kolozsvárott.

— **Munkás-sors.** A Hazai Gépgyár Csáky-utca 3. szám alatti telepén három hatalmas vaskerék eldőlt és Schuster Ernő huszonhét éves lakatosra zuhant. Életveszélyes sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházba vitték. — A Löwi-féle fűrészgyárnak Ujpesten a Váci-ut 48. szám alatti telepén Vas Lajos husz éves napszámóra zuhant egy fatörzs és a lábát zúzta össze. — A Melokkó-féle cementgyár Ürm-utca 32. szám alatti telepén egy gép elkapta Mikola Pale Joachim tizennyolc éves napszámos balkezeit és összezúzta. — Ugyancsak a Melokkó-féle cementgyár Déva-utca 11. szám alatti telepén egy gép összezúzta Füredi József harminczhat éves gyárimunkás balkezeit. A sebesülteket a Rókus-kórházban ápolják.

— **Elfogott utonállók.** Megírtuk annak idején, hogy április 21-én reggel négy órakor a Práter-utca 48. számú ház előtt a járdán eszméletlenül állapotban, összeszúrálva találtak Kiss Sándor huszonöt éves cipészt. A zsebei ki voltak forgatva. A sebesültet a Rókus-kórházba vitték. Kiderült, hogy amint részegen tartott hazafelé Mike István cipészszel, többen megtámadták, egy ember téglával fejbéverte, egy másik megszurta, azután a földre tepertek és elrabolták husz koronáját. Mike István megtámadott barátja segítségére sietett, de őt is balkarján megszurták. A rendőrség az utonállót ma letartóztatta. Ezek: Zimmermann Ferenc huszonkét éves kőműves, Balog Vince tizennyolc éves zenész és Mitui Gyula tizenhét éves asztalostanonez. Mitui kimotozásakor a főkapitánysági rabfölvételi irodában zsebkését hirtelen előrántotta és hasba akarta magát szúrni, de csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

— **Életuntak.** Tanner Margit tizenhét éves házileány a Felsőerdősor-utca 58. számú lakásán marófogót ivott. A Bethesda-kórházba vitték. — Lieber Julia tizennyolc éves felirónő a Ferenc József-hídról a Dunába ugrott. Blum Béla és Csenda Ferenc rendőrök utána eveztek és még élve kimentették. A Rókus-kórházba szállították.

× **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz.** Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

× **Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt** a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

× **Akinek fájós foga van, vagy bármilyen okból orvosi kezelésre szorul, annak legjobban dr. Batizfalvy I. Z. kir. Egt. tanár, a műfogászat szakorvosának Fogorvosi Intézetét ajánlhatjuk.** A főváros ezen legelső intézete Károly-körút 10. sz. alá lett legújában áthelyezve, egyenesen e célra átalakított, a legkittinőbb gépekkel és villamos készülékekkel ellátott helyiségekbe, melyek lehetővé teszik a fogaknak teljesen fájdalomtalan kezelését. A nm. v. k. sz. miniszter is elismerő leiratával tüntette ki a maga nemében páratlan intézetet, melynek technikai osztályában, mint számtalan esetben alkalmunk volt meggyőződni, a természetstől meg nem különböztethető műfogópótlások eszközöltetnek, melyekkel tökéletesen lehet beszélni és rágni. Természetes, hogy minden művelet dr. Batizfalvy-nak, az ismert szakembernek felügyelete alatt és részben általa is végeztetik, miért is a legteljesebb bizalmat is megérdemli.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Alszeghy Kálmán ünneplése.

— A negyven éves jubileum. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 16.

Az Operaház színpadán, amelyet máskor délután komor csend és titokzatos sötétség borít, ma délután kigyultak a rivalda lámpái és a szokatlan fényességtől sietve rebent fel a szuffitták sötét-ridauk, Walkürök csendesen alvó szellemei ma délidők, Walkürök csendesen alvó szellemei ma délután meglepetve bámulták, mint özönlő el a színpadot sok száz feketeruhás, ünneplés arcu idegen ember és mint vesz körül egy okos, jóságos arcu öreg ismerőst, akit az operaházi színpad szellemei is jól ismernek. Ünneplés volt ma az Operaház színpadán és akit a sok ünneplő ember szerető rajongással körül vett, az Alszeghy Kálmán, az Operaház főrendezője, aki most töltötte be működésének negyvenedik évét.

Mind, mind, akik negyven év óta nézték, bámulták Alszeghy Kálmán munkáját, energiáját, tudását, kartársai, barátai, tisztelői és az utódok, az újabb színpadi generáció minden számottevő tagja ott, az Operaház színpadán keveredett egy közös, ünneplő gyülekezetbe a mi zenéi és művészeti életünk hivatalos tényezőivel, legfőbb kulturális és társadalmi fórumaink delegáltjaival, hogy egyhanguan ünnepléjk Alszeghy Kálmánt és hogy mint egy ember, mint a magyar társadalom ide sűrűsödött összessége szorítsanak vele meghatottan kezét. Ott volt a mai negyvenedik évforduló megünneplésén a magyar királyi kormány képviselője, Budapest székesfőváros kiküldöttei, az Operaház vezetősége és tagjai, és elküldötték megbizottaikat a Nemzeti Színház, a Vigaszínház, Magyar Színház, Király-színház, Budapesti Színház, Fővárosi Nyári Színház, Népepera, az Országos m. kir. Zeneakadémia, Nemzeti Zenede, Országos Színészegyesület, Országos Színművészeti Akadémia, az Otthon Irók és Hírlapírók Köre, az Országos Kaszió, a Lipótvárosi Kaszinó, a „Fészek”, a Józsefvárosi Kör és még számos művészeti és társadalmi testület.

Fél hat órakor kezdődött az ünnepség. A kormány nevében gróf Bánffy Miklós kormánybiztos üdvözölte Alszeghy Kálmánt és átadta neki gróf Zichy János miniszter üdvözlő táviratát. Utána az Operaház igazgatósága nevében Mészáros Imre igazgató, a tagok nevében pedig Várady Sándor üdvözölte a jubiléum s átnyújtotta az Operaház tagjainak babérkoszoruját az ünnepi alkalomra készült ezüst plakettet együtt. Ezután a többi testületek szónokai következtek. Wildner Ödön a főváros, gróf Zichy Géza a Nemzeti Zenede, Kerner István a filharmóniai társaság, Moravcsik Géza a Zeneakadémia, Latabár Árpád a Színművészeti Akadémia, Márkus Miksa főszervező az „Otthon”, Krámer Tivadar a Lipótvárosi Kaszinó, Hajniss Géza a Józsefvárosi kör nevében üdvözölték és Budapest magánszínházai is egy-egy szónokuk útján küldték el a jubiléumnak elismerésüket és szeretetüket. Sok-sok ajándék, babérkoszorú, ezüst koszorú, arany serleg, ezek voltak apró dokumentumai a nagy szeretetnek, amely ma Alszeghy Kálmán iránt megnyilvánult. A sok ünneplő beszéd után az ünneplés mondott néhány meghatott, remegő szóval köszönetet az öt körülövező szeretetért, amely az ünneplés után, az Operaház ma esti előadásán is megnyilvánult.

A „Rózsalovag” kitünő előadásának első felvonása után a szuffolt nézőtér, amely ez alkalomra Augustla királyi hercegnőt is vendégül látta, perczegik tapsolt és hívta Alszeghy Kálmán főrendezőt, akinek babérkoszorú között kellett megjelennie a lámpák előtt, hogy az Operaház közönségétől is átvegye a szeretet ünnepi megnyilvánulását, a tapsot és éljenzést, mely úgy hangzott, mint a délutáni, hivatalos ünnepségnek a leges-

Legfelsőbb helyről, a nagy közönségtől jövő szankciója.

Előadás után a Royal-szálló I. emeleti hangversenytermében disztrakoma volt Alszegey Kálmán tiszteletére és itt ismételt megújultak az ovációk.

Mint érdekes incidenset kell megemlíteni, — amely nem vág ugyan ennek az ünnepi krónikának a keretébe, — hogy az Országos Kaszinónak az ünnepségre kiküldött szónoka lemondott az üdvözlő beszéd elmondásától, még pedig azért, mert sorrendben a színházak üdvözlő szónokai után helyezték.

Hir szerint a király Alszegey Kálmán ünnepelésének betetőzéséért magyar nemességet fog adományozni a jubiléumnak és ez lesz a kiváló főrendező képességeinek és munkálkodásainak legfelső elismerése.

(*) **A Wagner-ciklus első estéje.** A várva várt Wagner-ciklus megkezdődött és abban a színházban, ahol eddig Verdi zenéje képviselte a legkomolyabb operairódmalmat, ma este esendültek fel először a nagy bayreuthi mester melódiái. A Népopera, mely rövid fennállása óta már a nyári szünetet produkált és valóságos új zenei kultúrát teremtett nálunk, nagy áldozatkészséggel és fáradtsággal lehetővé teszi, hogy tíz estén át egy kitünően szervezett staggione előadásában élvezhessük Wagner legkedveltebb zenedrámáit. Ezzel az egygyel eleve tisztában kell lennünk: a Wagner-ciklus sem egyéb, mint staggione-előadások, melyek csak annyiban különböznek a világhíres bayreuthi vagy müncheni Festspielektől, hogy az esetről-esetre ott működő staggione-nak több idejük áll a darabok előkészítésére, mint a most nálunk szereplő társulatnak. A közönség, melynek javarésze ma fanatikus Wagner-imádókból állott, kissé szentimentálisan fogta fel a helyzetet, megilletődve járt ezuttal a Népopera jól ismert hatalmas előcsarnokában, odaképzelt a bayreuthi szent tradíciókat és kötelességszerűen lopisszegték a nyílt színen kitűnő tapsokat. A hangulatot fokozták és tökéletesítették az előadásban szereplő heroldok, akik minden felvonás előtt kosztümösen, álszakállal megjelentek az előcsarnokban és bayreuthi mintára elfújták a kürtjelet. A megilletődött, áhítatos hangulat egyébként ártott az előadás külső képezetnek: a publikum csodákat várt és elfelejtett lelkesedni. Nyoma sem volt az olasz-esték viharos tombolásának, teljességgel hiányzott a meleg lelkesedés, ünneplés, mely immár oly tradíciószerű jelenség volt a Népopera vendégszereplési estéin. Pedig az, amit az első Wagner-előadás nyújtott, minden elismerést és lelkesedést megérdemel. A főszerepekben a leghíresebb Wagner-énekesek vonultak fel, élükön *Knotéval*, a nálunk is már gyakran ünnepelt hőstenorral, aki ezuttal meggyőzött bennünket, hogy multkori operaházi sikertelenségével egyedül az idegen nyelven való éneklés volt az oka. Ma este németül deklamálhatott és Lohengrinje zenei szempontból egyöntetű, tökéletes produkció volt. Az alakítása kevésbé tetszett. Anthes György nobiles Grál-lovagját nem tudta feledtetni. Elzát Eva *Plaschke von der Osten* énekelte. Fenomenális hangjelenség, a legapróbb részletekig nagy művészettel kidolgozott alakítás. Az ő szereplése volt az est legnagyobb szenzációja. Anna *Bahr-Mildenburg* elsőrangú drámai színésznőnek bizonyult Ortrud szerepében. Az első felvonást mimikájával megdöbbentően élte át, a kétfelőkben pedig nagyszerű gesztusain kívül énekeléssel is feltűnést keltett. A királyt Paul *Bender* énekelte. Nagyszerű organuma és impozáns megjelenése van, de a szerep nem nagyon illik hangjához, melyből sajnálatosan hiányzik a mélység. Friedrich *Plaschke* Telramund szerepében inkább tökéletes wagneri deklamációjáért, mint hangbeli képességeiért érdemel különös méltánylást. A kitűnő együttesből szánalmasan vált ki Charles *Mott* a király hirdetője szerepében. Az előadást Franz *Mikorey*, desszauai főzeneigazgató vezényelte a hosszú gyakorlat adta tökéletes biztonsággal és nagy tudással, igyekezve zenekarából minél több

finomságot és meglepő hanghatást kihozni. Hogy igyekezete nem mindenben sikerült és a zenekar helyenként kissé egyenletes volt, ezt inkább a kellő számú próba hiányának tudhatjuk be. Legnagyszerűbbek voltak az impozánsan felfokozott crescendók, melyekben az egyébként túlságosan merev kórus is derekasan kivette részét. A darab kiállítását a *Leffler* tanár által tervezett díszletekkel meglepetésszámba ment. Új színek, formák, hangulatok jelentek meg a jólismert darab színpadján ezuttal. Különösen sikerült volt a középső kép, legkivált a nászszoba festői, intim melegsége. A Wagner-ciklus megkezdődött és az első est után lelkes bizalommal nézhetünk a többiek elé. (—na.)

(*) **A Tannhaeuser dirigense.** Schuch Ernő, aki eredetileg a Népopera szombati Tannhaeuser előadásának dirigensül volt kizemelve, hirtelen komolyan megbetegedett s így nem jöhet el Budapestre. A szombati előadást ennélfogva *Mikorey* Ferencz, a desszauai udvari színház főzeneigazgatója fogja vezényelni, akit a közönség már ma este első dirigálása alkalmával a legrokonszenvesebben fogadott.

(*) **Növendékhangverseny.** Ma délelőtt tartotta a Fodor-féle zeneiskola hatodik vizsgálati hangversenyét a Royal-szálló kistermében. Az intézetnek legifjabb növendékei mutatták be ezuttal képességeiket a nagyszámú közönség előtt, mely lelkesen társolt a rendkívül gazdag műsor minden száma után. A közreműködők közül különösen *Rezek* József, *Klein* Flóra, *Ambrus* Erzsébet, *Gold* Klára, *Döri* Piroška és *Szegevári* Lili, akik a legszébb reményekre jogosítanak.

(*) **Zeneiskolai vizsga.** A Bloch Kálmán zongoraművész és zeneszerző vezetése alatt álló „Hazai Zenekonzervatórium” növendékei ma tartották a Vigadóban első vizsgálati hangversenyüket. A műsor izléses összeállítását a produkciók biztossága jellemzi a zongora- s hegedűosztály növendékei vizsgáját. A növendékek valamennyien kiváló zenei készségükkel tettek tanúbizonyságot a zeneiskola eredményes működéséről is. Különösen kitűntek Bloch mester tanítványai közül *Wolf* Feri, *Keresztesi* Ilonka, *Beck* Mariška, *Hercegg* Renée s *Török* Margit. *Schwarz* Arthurné növendékei közül kitűnt *Szalai* Lili s *Halász* Erzsé. Igen szépen játszottak: *Weisz* Katicza, *Wolf* Ilonka, *Schwarz* Irén *Stern* Bözsi, *Ferber* Lili, *Gaiduscheck* Erzsé, *Friedmann* Valéria. Hegedűjátékukkal kitűntek: *Molnár* Kálmán s *Horváth* Béla, *Paetold* Ágoston tanár növendékei. A kicsik közül *Bloch* Tibor, *Bernáth* Manecika, *Steiner* Vilma és *Horváth* Pistike arattak sikert.

(*) **A Nemzeti Szalon tavaszi kiállításának megnyitása.** Nagyfokú érdeklődés mellett történt meg csütörtökön délelőtt a tavaszi tárlat megnyitása a Nemzeti Szalonban. Budapest műbarát közönsége, mintegy még egyszer találkát adva egymásnak, a vége felé járó művészi szezonban, már a kora délelőtti órákban megtöltötte a Szalon termeit, nagy érdeklődéssel szemlélve a változatos és művészi kiállítást, melyen a művásár is azonnal megindult és több műtárgy már az első nap vevőre talált. *József* főherceg, akit a mai megnyitóra meghívtak, főudvarmestere gróf *Szapáry* utján kimentette elmaradását, de egyúttal értesítette a Nemzeti Szalon igazgatóságát, hogy a tárlatot a legközelebbi napok egyikén meg fogja tekinteni. A tárlat hivatalos megnyitását a távollevő vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében dr. *Balogh* Jenő államtitkár eszközölte, akit a Nemzeti Szalon vezetősége részéről *Baditz* Ottó, a művész-szűri elnöke, *Gellért* Jenő igazgatósági tag, *Déry* Béla igazgató és *Bende* János titkár fogadtak és kalauzolták. Az államtitkár közel egy óráig időzött a kiállításon és behatóan megsemmélve a tárlat műanyagát, elismerésnek adott kifejezését annak művészi nivója felett. A díszes és előkelő közönség között igen sok hölgy és előkelő művész volt jelen. Ott láttuk K. *Lippich* Elek miniszteri tanácsost, a képzőművészeti osztály főnökét, *Kenedi* Géza országos képviselőt, *Horváth* Sándor miniszteri tanácsost, dr. *Wildner* Ödön fővárosi tanácsost stb. A kiállítás, mely június végéig marad nyitva, hétköznapokon 9-től 6-ig, vasár- és ünnepnapokon 9-től 1-ig tekinthető meg egy korona belépődíj mellett.

(*) **Szinyei-Merse Pál szobra a sárosmegyei muzumban.** Berzeviczy Albert v. b. t. t. országos képviselő és *Szmezsányi* Jenő nyug. közigazgatási bírósági tanácselnök, valamint *Tahy* József alispán felhívására Sárosmegye közönsége körében gyűjtést indítottak abból a célból, hogy a közönség vásárolja meg *Ligeti* Ede szobrászművész által készített Szinyei-Merse Pál sárosmegyei festőművészt ábrázoló mellszobrát. A gyűjtés gyors sikerrel járt és közel 4000 koronát eredményezett. A

szobrot megvették és azt a Sárosmegyei Múzeum dísztermében Bártfán helyezték el.

(*) **A kolozsvári színház jegyadója.** Kolozsvári levelezőnk írja, hogy tegnap tárgyalta a városi közgyűlés szakbizottsága *Fekete Nagy* Béla helyettes polgármester elnökletével a színházjegyadó-szabályrendeletet, amelyet a tanács, mint javaslatot terjesztett a bizottság elé, hogy a klasszikus előadások, operák és a modern drámai művek előadásai vétessenek ki a megadóztatás alól és általában mindig a színházi bizottság döntse el, hogy melyik kerüljön megadóztatás alá. *Esztényi* főjegyző felelősségében kijelentette, hogy a javaslatot ellenzi, mert megengedhetetlen cenzurát lát benne; *Szavcsina* Géza polgármester csatlakozott a véleményéhez, ugyancsak *Apáthy* István is. Az ügy szavazásra került és a színházjegyadó szerencsétlen eszméjét óriási többséggel leszavazták.

(*) **Színházak hírei.** Az Operaházban pénteken nincs előadás. Szombaton a Zsidónő kerül színpadra. A Népopera Wagner-ciklusán tudvaleg két szer szerepel a Lohengrin. Az opera második előadása május 24-re volt kitűzve. Ezt az előadást május 25-én fogják megtartani a szereposztásban olyan változással, amely szenzációs művészi eseménynek ígérkezik. Ugyanis *Hempel* Frida, aki eredetileg csak a Mesterdalmok egyetlen előadására volt szerződve, engedve az igazgatóság felkérésének, hajlandónak nyilatkozott, hogy még egyszer fellépjen, még pedig a Lohengrin Elsőjében. A közönség, amely *Hempel* Frida fellépésének híre három nap alatt szétkapkodta a Mesterdalmok összes jegyeit, bizonyára nagy örömmel veszi tudomásul az illusztris művésznőnek ezt az új fellépését, amelynek egyébként csupa új szereplő fogja énekelni a Lohengrin. Nevezetesen *Hutt* Róbert, *Breitenfeld* Richard, *Gura-Hummel* Anna, *Chahier* Charles, *Bender* Pál és *Mott* Charles játsszák a főszerepeket. Most pénteken a Tannhaeuser előkészületei miatt nincs előadás. A szombaton színpadra kerül *Schuch* Ernő főzeneigazgató vezényli. A főszereplők a következők: *Bender* Pál, *Knoté* Henrik, *Plaschke* Frigyes, *Hutt* Róbert, *Mott* Charles, *Maud* Fay és *Denera* Erna.

A Király-színház szezonvégi újdonsága, *Baron* Rezső és *Felner* Pál burleszk operettje, a Csókszantatórium, amelyet *Liptai* Imre fordított magyarra, a következő szereposztásban kerül színpadra: *Dr. Kontár*, a vizsgyógyintézet igazgatója *Szirmai*; *Krisztina* kisasszony *Gerő* Ida; *Robertin*, unokahuga *Hudacsék* Nelly; *Brünnolin*, földbírtokos *Németh* József; *Amália*, a felesége *Erdei* Berta; *Móricz*, a fia *Király*; *kalandor* *Latabár*; *Gróf* *Záray* *Nepomuk* *Raskó*; *Mimi* hercegnő *Medgyaszay* *Vilma*; *Liza*, szobaleány *Soós* *Margit*; *Mosusz* *Barnabás*, szappanfőző *Hajnal*; *Zenit* *Beduin*, költő *Simai*; a titkár *Toronyi*.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Magyar aviatikus a tengerben.** Fiuméből jelentik: *Prodám* aviatikus a baleset miatt elmaradt vasárnapi repülését ma pótolta. *Prodám* 5 óra 4 perczkor emelkedett fel gépével a Cioppisikről és Voloska felé repült, hogy a Monte-Maggiore csúcsát elérje. A 10—15 méteres szélben azonban nem bírt kormányozni és a motor egved *csilindere eltört* és a tengerbe esett, mire *Prodám* Abbazia felett 150 méternyi magasságból siklórepüléssel leereszkedett és *Lovrana* partjától egy kilométernyire a tengerbe zuhant. A repülőgép orrával felfordult és maga alá temette *Prodám* aviatikust, aki azonban szerencsésen kimászott a gép alól és mintegy 80—90 métert uszva tett meg, míg egy vitorlás-hajó vette fel, néhány percz múlva pedig a haditengerészet egyik torpedóhajója vette fel *Prodámot*, kit a hajón egy kopottabb tiszt zubbonyba öltöztettek, míg a hajó orvosa a zuhanás folytán az orrán támadt sérülést leragasztották. *Prodám* bal szemé alatt is könnyebb sérülést szenvedett. Az aeroplán elsüllyedt. Partraszállásakor a bator aviatikust a nagyszámú közönség lelkes ovációkban részesítette, míg barátai vállukra emelve vitték. *Gróf Wickenburg* kormányzó ezüst keszort és magyar szelőt adott át az aviatikusnak. A repülés összesen 20 perczig tartott.

FŐVÁROS.

(*) **A főváros és a magánfelek.** A főváros sok esetben magánfelek részére parkozási, utépitési és csatornázási munkákat végeztet, ilyen esetekben azonban a tervezésért és ellenőrzésért semmit sem számít föl, holott az államvasutak és más hatóságok a fővárossal szemben ilyen munkákért mindig fölszámítják a díjakat. A tanács a középítési ügyosztály javaslatára elhatározta, hogy ezután, ha a főváros magánfelek részére munkákat végeztet, a végösszeg 10 százalékát ellenőrzés, számszámokpás és tervezés címén fel fogja számítani.

(*) **Az árverési csarnok üzletszabályzata.** Az árverési csarnok ügyében hozott közgyűlési határozat a kereskedelemügyi miniszterhez felter-

jesztvén, a miniszter leiratot intézett a fővárosra, hogy a koncesszió megadása ügyében csakis azután határozhat, ha a főváros az árverési csarnokok üzletszabályzatát is bemutatja. A tanács ennél fogva felhívta a közgazdasági osztályt, hogy az üzletszabályzatot dolgoztassa ki.

KÖZIGAZGATÁS.

Tömeges fegyelmi egy vármegyében. Nyitráról jelentik: Nyitravármegye közigazgatási bizottsága Craus István főispán elnöklésével több fegyelmi ügygel foglalkozott. Elsősorban Czoóher Kálmán nyitrai főbíró tett jelentést Somogyi Mátyás járási állatorvos ellen. Jánossy Gyula tanfelügyelő bejelentette, hogy Karasz István nagylaposi h. plébános a gyermekeket túltanítja a vallásra és igazgató füzeteket terjeszt. A bizottság a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztést intéz, melyben arra kéri, hogy a hitoktatói díjazást vonja meg a plébánostól. Ózombat község mellett egy írtványban zugiskola működik, melyben egy berencsváraljai lakos tanít, oklevele nincs. A főbíró felhívja a bizottság, hogy járjon el a zugtanító ellen és csukassa be az iskolát. Matulay Béla bódi tanító ellen a bizottság a múlt hónapban elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, azonban Matulay a héten a nyitrai kórházban meghalt. A nyitrai szomszédoktól nagyon terhelő adatokat terjesztett a bizottság elé, mely kettéváltatva az ügyet, az egyik tanító ellen a fegyelmit elrendelte, a másik tanító, Ginzéry Nándor ellen is a nyomozás a vádak megerősítésére. A bizottság Csillaghy György ny. főispán felszólításának hatása alatt nem rendelte el a fegyelmi vizsgálatot, hanem a nyomozás kiterjesztését határozta el.

A magyar városok kongresszusa. Holnap, pénteken kezdődik meg a magyar városok országos kongresszusa. Bárczy István székesfővárosi polgármester elnöklésével. A kongresszus előtt ma este ismerkedési estélyt tartottak a városok kiküldöttei. A tanácskozásokat holnap délelőtt kezdik meg és szombaton fejezik be.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Mentőegyesület közgyűlése.** A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület ma délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését gróf Karátsónyi Jenő titkos tanácsos elnöklelte alatt. Elnök üdvözlővén a megjelent tagokat, felhívta a figyelmüket arra, hogy a Mentőegyesület most tölti be működésének huszonötödik esztendőjét. Meleg szavakkal üdvözölte dr. Lengyel Árpádot, a mentők ellenőrző orvosát, aki, mint a Carpathia hajóorvosa, a Titanic rettenetes katasztrófája alkalmából dicsőséget szerzett a magyarságnak, a magyar orvosoknak és a mentőegyesületnek. A kitüntettek névsorát felolvastva, azt javasolta, hogy Lengyel Árpád dr. az egyesület első kitüntetését, a vaséremet adományozzák a Titanic hajótöröttjeinek buzó ápolásáért. A közgyűlés ehhez a kitüntetéshez egyhangú lelkesedéssel járult hozzá. Jóváhagyták ezután a zárszámadásokat és a mérleget, megszüntették a költségei irányzatot, a felmentvényt minden irányban megadták. Hozzájárult a közgyűlés az alapszabályok módosításához is, majd közfelkiáltással elnökül újra Karátsónyi Jenő grótot, alelnökké Rohonczy Gedcont és Falk Zeigmundot választották meg.

(—) **A felvidéki magyar írók és újságírók szövetségének választmányi ülése** Clair Vilmos elnöklelte alatt ma folyt le Budapesten az Otthonkör helyiségében. A szövetség területéhez tartozó tizenkét felvidéki vármegye képviselve volt az alakuló gyűlés alkalmával megválasztott bizalmi férfakkal, akik a benyújtott bejelentő-lapok alapján szorgos megfontolás után a rendes tagok sorába 179 felvidéki író és újságírókat vettek fel. A meginduló munkaprogramm a felvidéki kulturélet minden ágára kiterjeszkedik és elsősorban Madách Imre, Reviczky Gyula és Grünwald Béla felvidéki országos nevének emlékének megőrzését tűzte ki célul és Csengery Gusztáv ismert írókat a szövetség egyik érdemes társelnökét, ötvénves írói jubileuma alkalmából ünneplésben kívánja részesíteni. A különféle hírlapiról kedvezmények egyben illetékes helyeken a szövetség vezetősége előterjesztéssel fog élni, egyúttal gondoskodva arról, hogy a hírlapiról visszaélések szigorú megtorlásban részesüljenek. A legközelebbi választmányi gyűlés június végén lesz, melyen az augusztus 20-án, a F. M. K. E.-vel egy napon Iglón tartandó első közgyűlés napirendjét fogják megállapítani. Nagy horderejű munkásságra vállalkozott a szövetség a különféle nemzetiségű felvidéki, melyet minden tőlegző már a megalakulás alkalmával örömmel üdvözölt és készséggel elismert.

SPORT.

Budapesti tavaszi löversenyek.

— Nyolczadik nap. —

Nagyszámu közönség gyűlt egybe ma délután a budapesti tavaszi meeting nyolczadik versenynapján, de bizony igen sokan lehettek, akik a csalódás érzésével tértek haza. A csalódást nem is annyira a mai versenynaphoz fűzött anyagi jellegű remények meghiúsulása idézte elő, mert hiszen végeredményében a jobban fogadott lovak győzelmének napja volt; hanem, osalódtak az emberek, akik abban a reményben váltották meg eléggé drága jegyeiket, hogy a friss, szabad levegőn kellemes délutánt fognak eltölteni. A verseny dérekán megindult eső és az óriási port felkavaró hatalmas szélvihar a versenyek nem egy látogatóját késztette a sürgős távozásra. Akik pedig ott maradtak, nagy bosszúsággal állapíthatták meg a Lovaregyletnek teljesen érthetetlen, a fukarsággal határos takarékoságát. A legdrágább helyen csak egy, mint a legolcsóbbban, a látogatóknak nagy része teljesen kiszorult az aránylag kicsiny fedett tribünökről és szélben, esőben húzódtak meg az emberek, mint ázott verebek a fák tövében, amennyiben ilyen fát találtak. Az sem szolgált ennek a gazdag, bevételeit alkalomadtán szívesen gyarapító egyesület dicséretére, hogy buffetjét a lehetőség szerint kicsinynek, szerénynek akarja megtartani, — ami különben talán csak azért van így, mert ez felel meg legjobban a totalizátor érdekeinek, mert hiszen az ördög nem alszik és talán akadnak meggondolatlanok, akik egy bizonytalan fogadás helyett inkább egy jó uzsonnát választanak.

A versenyek különben az ünnepnap szabadságra való tekintettel igen szépszámu közönség élénk érdeklődése mellett folytak le. A Népligeti díjért öt ló vette fel a versenyt, melynek 5000 koronás díját Szemere Miklós Barnalegénye nyerte meg. A 6000 koronával dotált Ligetelki díjért tizenkét ló állt starthoz és a verseny az erősen favorizált Teleki-féle Gargantua könnyű győzelmével végződött. A nap főversenyét, a Kettős ivadékversenyt Üchtritz Zeigmund báró Kokoroja nyerte meg a szép formát mutatót Heros előtt, míg az általánosan verketetlennek tartott Azután a harmadik helyre szorult. Az Eladók versenye tisztára „takarékpénztár” volt azok részére, kik Springer báró Grasse-ját fogadták. Az ötödik futamban az 5000 koronás díj Wild Slave és Gyöngyszem között oszlott meg, melyek holtversenyben jöttek be elsőnek Marta és Tuba előtt. A Kétéves nyeretlenek versenyében Springer báró Jacotot-ja, az utolsó futamban pedig Wenckheim gróf Budavár nevű lova győzött.

Részletes eredmény a következő:

I. Népligeti-díj. Díj 5000 korona. Táv 2000 méter. 1. Szemere M. 36 pm Barnalegény 51 kg. (Smutny), 2. Nándor 50 kg. (Sas), 3. Rappelpopf 49 kg. (Kozuch). Futottak még: Szemfény, Tapage. Kanterben nyerve, 8 h. Tot.: 10:13, 40:48, 74.

II. Ligetelki handicap. Díj 6000 korona. Táv 2500 méter. 1. Gróf Teleki L. 66 pm Gargantua 59 kg. (Janek), 2. Unbedacht 61 és fél kg. (Ferguson), 3. Papushös 50 és fél kg. (Kozuch). Futottak még: Falsetto, Sapristi, Merryman, Híon II., Variante, Poppy, Rex, Adam W., Gunther. Biztosan 2 és fél h., 2 h. Tot.: 10:32, 40:66, 82, 118.

III. Kettős ivadékverseny. (Háromévesek.) Díj 20.000 korona. Táv 2000 méter. 1. Báró Üchtritz Zs. sm Kokoro 56 kg. (Gulyás), 2. Heros 56 kg. (Janek), 3. Azután 59 és fél kg. (Carlslake). Futottak még: Lesnobosec, Vértes. Könnyen fél h., 2 h. Tot.: 10:48, 40:90, 108. Könyvfogadások: 2 reá Azután, 3 Kokoro, 4 Lesnobosec, 6 Heros, 14 Vértes.

IV. Eladók versenye. Díj 2000 korona. Táv 1600 méter. 1. Báró Springer G. 36 pk Grasse 54 és fél kg. (Carlslake), 2. Rézangyalát 53 kg. (Novánszki), 3. Cseese 46 és fél kg. (Guttman), 5 h., 10 h. Tot.: 10:12.

V. I. oszt. eladóverseny. (Kétévesek.) Díj 5000 korona. Táv 900 méter. 1. Borbély Gy. stpk Gyöngyszem 50 és fél kg. (Pretzner), 1. Egyedi L. sk Wild Slave 49 és fél kg. (Guttman), 2. Marta 52 és fél (Korb). Futottak még: Gondola, Kondwiramur, Lovasakám, Kikiris, Brabant, Tuba, El Kantara, Virradó. Holtverseny, 4 h. Tot.: 10:173 és 110, 40:234 és 180, 68.

VI. Kétéves nyeretlenek versenye. Díj 5000 korona. Táv 900 méter. 1. Báró Springer G. pm Jacotot 56 kg. (Carlslake), 2. Zabfaló 56 kg. (Pretzner), 3. Margit II. 54 és fél kg. (Shaw). Futottak még: Szakajtó, Beszalad, Árpád, Saul II., Rama, Mitzi. Könnyen 2 h., nyakh. Tot.: 10:69, 40:100, 124, 126.

VII. Welter-handicap. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Gróf Wenckheim D. 36 sm Budavár 55 és fél

kg. (Janek), 2. Forrás 47 és fél kg. (Baluska), 3. Elegie 57 és fél kg. (Carlslake). Futottak még: Sármany, Villám, Belladonna, Fele se tréfa, Lawica, Róna, Natasa, Veinard, Bor, Hont, Gyöngyélet, Charmeuse, Iduna. Küzdelen nyakh., 2 h. Tot.: 10:95, 40:112, 212, 100.

(C) **A mai labdarugó-mérkőzések.** A Ladányi-díjért ma következő csapatok mérkőztek: A Ferencvárosi Torna Club 3:2 arányban verte a Budapesti Atlétikai Clubot. Félidő 2:0 volt a BAK. javára. iBró Herzog Ede volt. A Magyar Testgyakorlók Köre 3:0 arányban győzte le a Postatakarékpénztár csapatát. A Terézvárosi Torna Club—III. KTVÉgyület matche 1:1 arányban eldöntetlenül végződött a Határ-utcai pályán. A Magyar Kupáért a Budapesti Torna Club 3:0 arányban győzte le a Törekvés csapatát a Hungária-uti pályán. A Hősök bíraskodása mellett. A II. osztályu bajnokságért a KAOE. 3:0 arányban (félidő 1:0) nyerte meg az idei szezonban veretlenül játszó UTE. csapatát.

(C) **A Spárta atletikai versenye.** A legteljesebb siker jegyében folyt le ma délután az üllői-uti pályán egyik legifjabb atletikai klubunknak a Spárta Atletikai Klubnak országos atletikai viadala. A verseny részletes eredményei a következők: 100 m. síkfutás. Két előfutam után a döntőben 1. Rácz Vilmos (BEAC), 2. Ondrus István (MTK), 3. Szerlemhegyi (MAC) 1 yarddal nyerve, ugyanannyival harmadik. Súlydobás. 1. Ivanovics (BEAC) 12 m. 69 czm. 2. Handler (BEAC), 12.42. Magasugrás. 1. Szabó Béla (MAC) 179 czm. és báró Wardenar Iván (MTK). (Holtverseny.) — 400 m. síkfutás. junior 1. Schösser (FTC), 2. Hemmel (BEAC), 3. Szigeti (MAC) 56.8 mp. 400 m. síkfutás. 1. Déván István (MAC), 2. Darvas (BAK) 54 mp. 5 méterrel nyerve. Távolugrás. 1. Kósa István (MAC), 6 m. 55. 2. Kovács (FTC) 6 m. 46. 3. Szalai Pál (MTK) 6 m. 40. 200 m. síkfutás handicap. 1. Hámos (Postás), 2. Szerlemhegyi (MAC), 3. Antal (MAC) 2) 6 mp. Két yarddal nyerve. 1500 m. síkfutás handicap. 1. Sebő (Spárta), 2. Holländer (Amatör), 3. Radóczy (MAC) 4 p. 06 mp. 15 méterrel első. 800 m. síkfutás. 1. Forgács (BEAC), 2. Savinski (Postás), 3. Palotai (FTC) 2 p. 01 mp. Három méterrel nyerve, egy yarddal harmadik. Diskoszvetés. 1. Fői (BTC) 37.70 m. 2. Kobulsky (Postás) 36.34 M. 3. Mándy (FTC) 36.17 m. Olimpiai stafétafutás 200+200+400+400. 1. Postás csapata (Rádi, László, Savinski, Bodor, 2. BEAC csapata (Rácz, Mészáros, Wiesner és László). 40 méterrel nyerve.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A Budapesti Ügyvédi Kamarából. A Dr. Papp József volt kamarai titkárnak elnökhelyettesé történt megválasztása folytán megüresedett titkári állásra dr. Brüll Ignác a kamara elnöke, addig is, amíg az új titkár a kitűzendő választó közgyűlés meg fogja választani, ifj. Erdély Sándort az 1874. évi XXIV. t.-cz. 30. §-a alapján helyettes minőségben kinevezte.

§ Elítelt tót igazgató. Nyitráról jelentik: Po-bedény községben tavaly a felzigatott tótok összetörték az új iskola magyar feliratát. A botrány főhőse az iskolagondnok: Miklovics György volt. A nyitrai kir. törvényszék most foglalkozott ez ügygel és ifj. Miklovics Györgyöt az igazgatók vétésében bűnösnek mondván ki, öt egy hónapi fegyházra, 100 korona mellékbüntetésre és az összes költségek, 1000 korona viselésére ítélte. Miklovics büntetésait, miután a kárt megtérítették és az iskolások ellenük az eljárás nem kívánta, fölmentették. A kir. ügyész súlyosbításért, Miklovics és védője pedig enyhítésért fölebbezett.

Felolós szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket a azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
..... (Főpostával szemben)

KÖZGAZDASÁG.

Az Iparegyesület jubileuma.

József főherceg az Iparegyesület hetvenedik évi közgyűlésén.

Budapest, május 16.

Gyönyörű keretben, klasszikus tartalommal és mindvégig ünnepélyes és lelkes hangulatban zajlottak le ma az Országos Iparegyesület hetven éves fennállásának emlékére rendezett ünnepélyek. Az ország ipari és kereskedelmi életének vezérei csaknem teljes számban, sőt még a nevezetesebb ausztriai iparegyesületek képviselői is megjelentek a jubiláló egyesület ünnepélyén és meleg elismerésüket fejezték ki az egyület nagyarányú munkássága fölött. Megjelent az egyesület védnöke, József főherceg is, aki két ízben is felszólalt, hazafias beszédével viharos lelkesedést váltva ki a jelenvőitől. Ugy a közgyűlésen, mint az ünnepi lakomán sok jelentős beszéd hangzott el. Felszólalt Kossuth Ferenc is, akinek beszéde valóságos iparfejlesztési program volt, dióhéjban. Azok az eszmék, amiket Kossuth ma megpendített, olyanok, hogy azokkal foglalkoznia kell a kormányoknak is. Az ünnepélyek megrendezése pedig mintaszerű volt. Gelléri Mór, az Iparegyesület ezerkezű igazgatója mint legbravurósabb munkájára tekinthet rá vissza. Az egész napot kitöltő ünnepélyekről következőkben számolunk be:

A közgyűlések.

A tulajdonképeni diszülést megelőzőleg a Nemzeti Múzeum dísztermében d. e. 10 órakor Matlekovits Sándor v. b. t. t. elnökle alatt hetvenedik évi rendes közgyűlést tartotta meg az Országos Iparegyesület. A kormány képviselőiben Beöthy László kereskedelemügyi miniszter, Kálmán Gusztáv és Stetina József államtitkárok és az összes osztályvezetők megjelentek; ott voltak az összes kamarák és társaságok képviselői; a főrendiház és a képviselőház kiküldöttjei, a bécsi Niederösterreichischer Gewerbeverein, a brünni Maehrischer Gewerbeverein, a bécsi kereskedelmi kamara és Zentralverband der Industriellen Oesterreichs küldöttjei, közéletünk vezető politikusi közül Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, dr. Jankovich Béla, a képviselőház alelnöke. Lánosz Leó kamarai elnök, Bárczy István polgármester és még számos előkelőség.

A közgyűlés Matlekovits Sándor elnöki és Gelléri Mór igazgatói előterjesztése után vita nélkül egyhangulag elfogadta az 1911. évre vonatkozó zárszámadást, a számvizsgáló és a pénzügyi bizottság jelentését és a vezetőségnek a felmentvényt megadta, majd pedig megállapította a jövő évi költségvetést. Az igazgatóság előterjesztésére Exner F. Vilmos titkos tanácsost és Bressler Emil építészeti tanácsost, az Országos Iparegyesület tiszteletbeli tagjává választották. Majd megválasztották az egyület igazgatóságát és számvizsgáló bizottságát, mire a rendes közgyűlés véget ért s megtörténtek az előkészületek a diszkyűlésre, melynek kezdete csak a főherceg érkezésétől függött.

József főherceg, az egyesület védnöke, a diszkyűlésre pontosan 11 órakor érkezett automobilon a Nemzeti Múzeumba. A muzeum lépcsőzetének alján Beöthy László kereskedelemügyi miniszter és Matlekovits v. b. t. t. egyesületi elnök fogadták a főherceget. Amikor József főherceg a díszterembe lépett, viharos taps és hosszantartó lelkes éljenzés fogadta. A rendkívül lelkes ováció látnivalólag igen jólesett József főhercegnek, akit Matlekovits Sándor elnök üdvözölt rövid beszéddel, mire a főherceg nyomban megtartotta megnyitó beszédét, melyben lelkes szavakban fejezte ki elismerését az egyület működése iránt. „Örömmel üdvözölöm — ugymond — ma a hetven éves fennállását ünnepelő egyesületünket és kívánom, hogy üdvös működését szeretett hazánk virulására továbbra is sikerrel és az eddig tanúsított buzgalommal foly-

tassa. Igaz érdeklődésem, őszinte vonzalommal telt rokonszenvem és legjobb kívánságaim kísérik minden működésében!”

A főherceg beszédét követő hosszas taps lecsillapulása után az elnök üdvözölte a vendégeket. A kormány üdvözlését Beöthy László kereskedelemügyi miniszter tolmácsolta. Ezután Matlekovits Sándor elnök tartotta meg az ünnepi beszédjét, majd Gelléri Mór kir. tanácsos az egyesület igazgatósága nevében jelentést tett arról, hogy az egyület ez évi aranyérmét Wolfner Gyula és társának ítélte oda. Ezután sorra következtek a megjelent testületek üdvözlései. Bárczy István polgármester a főváros, dr. Rados Gusztáv műegyetemi rektor a műegyetem, dr. Gátl Jenő főrend az OMGE, és a Gazdaszövetség, Weissenstein Emil a bécsi kereskedelmi és iparkamra, Bressler Emil az alsó-ausztriai iparegyesület, Wokurek Lajos a morva iparegyesület üdvözlését tolmácsolta. A hazai kereskedelmi és iparkamarák nevében Lánosz Leó főrendiházi tag mondott hosszabb beszédet. Ezután Kossuth Ferenc, az egyesület díszelnöke szólalt fel. Gyönyörű szavakkal ecsetelte az egyület hazafias misszióját. Kívánja, hogy az Országos Iparegyesület a jövőben is igen sokat tegyen abban az irányban, hogy nem a világ piacát igyekezze meghódítani, de saját hazánkat. A hazai összes ipari és kereskedelmi egyesület nevében Hegedüs Loránt orsz. képviselő mondott tetszettel fogadott beszédet. Végül Kujniss Gyula ipartestületi elnök, a vidéki ipartestületek és rokonegyesületek üdvözlését tolmácsolta. Matlekovits Sándor elnök köszönetet mondott József főhercegnek megjelenéséért és biztosította az osztrák vendégeket, hogy azt a barátságot, amelyet az országos iparegyesület velük évek óta fentart, a jövőben is építeni fogják.

Ezután József főherceg ismét szólásra emelkedett és látva a gyűlés lelkes hangulatát, még egyszer őszinte szívvel üdvözölte az Országos Iparegyesületet és ismételte jó kívánatait. Ezután beszédet a főherceg németül folytatva és üdvözölve az osztrák vendégeket, a következőket mondotta: „Őszinte szívvel óhajtok, hogy önök, mint barátok, a szó legnemesebb értelmében együtt működjenek s ezt a barátságot beláthatatlan időnkig tartsák meg. A főherceg beszédét hosszas taps és Hoch!-kiáltások fogadták. József főherceg ezután kezét fogott az egyesület vezetőségével: Kossuth Ferenczel, gróf Apponyi Alberttal, a diszkyűlés többi szónokaival és az egybegyűlt viharos éljenzése között elhagyta a termet. Ezzel a diszkyűlés igen emelkedett hangulatban véget ért.

A lakoma.

A diszkyűlés után az Országos Iparegyesület a külföldi vendégek tiszteletére lunét adott a Hungária-szállóban, amely diszülésem jelen voltak, mind résztvevők:

A pezsgőnél Matlekovits Sándor, az iparegyesület elnöke emelkedett szólásra és felköszöntötte a kormányt. Utána Falk Zsigmond alelnök mondott beszédet. Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár a kormány nevében megköszönte a kormányról való megemlékezést. Kálmán Gusztáv mély hatást keltett szép beszéde után Thék Endre udvari tanácsos Kossuth Ferencet, dr. Bárczy István polgármestert és a vendégeket éllette s a hazai ipar felvirágzására emelte a poharát. Utána Kossuth Ferenc mondott nagy figyelem mellett egy gyönyörű és tartalmas beszédet, melyben a magyar kisipar fejlesztésének szükségességét hangsúlyozta. Az én meggyőződésem az, — ugymond — hogy Magyarországon kell lenni egy nagy kisiparnak, mert a kisipar, a kisiparos osztály képezi azt az osztályt, amelyben még erősen él a magyar érzés, erősen élnek a magyar vágyódások és ahol még kevésbé pusztított az a szellem, amely a nagyipar munkásai között fájdalom már nagy tért hódított. Ugy kell intézkedni, hogy a kisiparos hozzájuthasson a gépek használatához. Meggyőződésem az, hogy rá fognak jönni egyszer arra, amidőn az emberi munkának, a tőkének értékét fel fogják ismerni, más szóval, amikor a munkás a kereseti képességét tőkésíteni lesz képes, ez egy olyan eszme, amelyet Olaszországban már részben megvalósítottak, még pedig üdvös módon, hogyha ez megvalósítható lenne Magyarországon, akkor elérnénk azt, hogy a kormány segítségével a munkások hozzájuthassanak a gépek használatához, a pénz-

emberek segítségével pedig hozzájutnának ahhoz, hogy a becsületes munkásnak munkacereje az ő számára egy bizonyos tőkét képviselne, amely tőkét ő hasznosíthatna és ezzel versenyezhetne a nagyiparral is.

Végül Kossuth az Iparegyesület két vezérével Matlekovits Sándorral és Gelléri Mórral ültette. Bressler Emil (Wien) az Iparegyesület elnökét, Matlekovits Sándorral, Lustig Lipóttal (Brünn) pedig az osztrák és magyar iparosok együttműködésére mondott nagy tetszéssel fogadott, felköszöntött, míg dr. Bárczy István polgármester, az Iparegyesület nesztorát, lovag Falk Zsigmondot köszöntötte fel. — Felköszöntöket mondtak még: Alpár Ignác, Thék Endre, Boros Soma és mások. A banket a legvidámabb hangulatban a késő délutáni órákban ért véget.

Miskolc város és a villamos tröszt. Miskolc város — mint már ismeretes — megegyezett a villamos tröszttel, azaz a Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára céggel, amely a legelőzékenyebb szerződési ajánlatával elejét vette a város abbeli ijesztő szándékának, hogy városi villamostelepet létesít. Világos, hogy a legkínosabb eszközök egyike az, hogy egy horriofilis tőkét elnyelt vállalat nyakára hatósági vállalatot akarnak zudítani, aminek behatása alatt — az objektivitás szempontjából ítélve — természetes, hogy a tőkét főtő vállalat a kisebbik kellemetlenséghez ragaszkodik. A új mellállapodás — az áramárak szabályozása és kisebb beruházások megállapítása mellett — kötelezi a társaságot a Görömböly—tapolcazi villamos vasút kiépítésére és a városi szemétegető telep áramtermelési-átvitelére. Továbbá arra, hogy az új, 15 évre szóló szerződés jogerőre emelkedése után 4 héten belül tartozik a vállalat eddig 3 és fél millió részvénytőkéjét — 7500 darab 200 koronás névértékű részvény kibocsátásával — 5 millió koronára felemelni és ezen új részvényeket 325 korona napi árfolyam mellett a városnak átengedni. Ujjab részvénykibocsátás esetén szintén a városé az elsőbbség.

Az aradi kamara jubileuma. Aradról jelentik: Az aradi kereskedelmi és iparkamara e hónap 21-én ünnepi fennállásának 40 éves évfordulóját. Az elnökség fölkérte a kereskedelmi minisztert és gróf Tisza Istvánt, hogy vegyenek részt az ünnepélyen. Ugy a kereskedelmi miniszter, mint Tisza István gróf megígérték, hogy ha a politikai viszonyok megengedik, okvetlenül Aradra mennek. Az ünnep nagyszabású lesz és Budapestről is számos politikai és gazdasági előkelőség jelenik meg.

Uj katonai biztosító társaság. Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság tanácstermében május 15-én délután négy órakor megalakult a Hazai Általános Katonai Biztosító Részvénytársaság. Az alakuló közgyűlést annak elnöke, ormódi Ormódy Vilmos főrendiházi tag, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság vezérigazgatója a következő beszéddel nyitotta meg:

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság felszárad óta a biztosítás terén mindenkor uttörő volt hazánkban. Az utolsó évtizedben főfeladata volt az életbiztosítás, ennek a közgazdaságilag legfontosabb biztosítási ágának fejlesztése és alkotmányossá tétele. Hazánk gazdasági és kulturális fejlődésének folytonos haladása szerint szükségessé válnak újabb alakítások. Így a jelenlegi viszonyok között kívánatosnak mutatkozik a katonai szolgálat esetére szóló biztosításnak szilárd alapokra fektetett megteremtése. Megkívánja ezt a honvédség érdeke, de ama honpolgárok érdeke is, akik fiaikat a katonasághoz kénytelenek küldeni. Lehetővé kell tenni, hogy főleg a kisbirtokos-osztály mérsékelt díjfértés mellett, anyagi kárpótlást nyerjen ama veszteségeikért, amelyet neki a töle elvont munkaerő okoz, lehetővé kell tenni, hogy a bevonultakat, valamint az önkéntes szolgálatot teljesítőket segíthessék. Még más fontos célokat is tűzött ki magának ez a megalakítandó társaság, amely célok részletesen benfoglaltatnak az alap-

Heti műsor:

Május hó	Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Népopera	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Uj Színpad	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Színkör)	Uránia
18 Szombat	A zsidónő	Éva boszorkány	Tanahäuser	Taifun	Leányvásár	A frankfurtiak	—	Az asszonyfaló	A mintasszonyok	Az országos színművészeti akadémia előadása
19 Vasárnap	Délután: Istenek alkony	Pathelin mester Bizalmatlan	A bolygó hollandi	Innocent	Janos vitéz	Sasfók	—	Viola, az alföldi haramia	Gül-Baba	—
Este	—	Uráné komorna	—	Mindenütt jó	A Gésák	A rablólovag	—	Az asszonyfaló	A mintasszonyok	—

szabályokban. Jó szolgálatot véltünk tenni az országnak ezen alapítással, ez törekvésünknek fő-célja.

Az elnöki megnyitó beszéd után megtörtént a társaság megalakulása. Az alapítók élén legrégibb és legnagyobb biztosító intézetünk az Első Magyar Általános Biztosító Társaság, valamint a Magyar Általános Hitelbank áll. Az új társaság alapítókéje 2.000.000 koronából áll, felosztva 10 ezer darab, egyenkint 200 korona névértékű részvényre. Megválasztották a választmány tagjaivá: Bolgár Ferencz ny. honvédelmi államtitkárt (al-elnök), gróf Bánffy Györgyöt, Berzeviczy Albertet, Csönkvay Károly altábornagyot, Gál Sándort, Gomperz Emilt, Hoffmann Hugó tábornagyot, Minarelli-Fitzgerald Sándor lovag gyalogsági tábornokot, dr. Moskovitz Ivánt, báró Ohrenstein Henriket, Pallavicini György ögróft, gróf Pejacsevich Márkot, Popovits V. Istvánt, dr. Szilágyi Arturt, Windinchgraetz Lajos herceget, Wittmann Jánost, gróf Zichy Aladárt; az igazgatóságba: Bolgár Ferenczet (a választmány alelnöke mint elnök), Gergely Tódort, Horváth Elemért, Libits Adolfot; a felügyelő-bizottságba: Scheytzer Edé lovag, ny. altábornagyot (elnök), Bara Zsigmondot, Gyöngyössi Jánost, Neugebauer Lászlót, Pall Imrét. Az újonnan alakult társaság az Első Magyar és a Hazai Biztosító vidéki nagy szervezeteinek segítségével már legközelebb megkezdí organizációjának kiépítését, hogy azután teljes erővel fogjon hozzá fontos közgazdasági missziójának teljesítéséhez.

Villamos üzemű cementgyár. A brassói portlandcementgyár, Kugler és Társai a Bureza-folyón 1200 lóerős hydroelektromos telepet létesít, ennek erejét a 18 km. távolságra fekvő gyárba vezeti, melynek évi termelőképességét 8000 vagonra emeli a cég. A vizerőművet Gaertner Demeter és Tsa brassói betonépítő cég saját tervei alapján készíti, a villamos berendezést pedig a Ganz-féle villamos r.-t. szállítja.

Nagyvárad kölesőne. Nagyvárad város újabb négy milliós törlesztéses kölesőne — hír szerint — a Pesti Első Hazai Takarékpénztár tett ajánlatot 5,45% annuitás és 94,5-es árfolyam mellett.

Pozsony város kölesőne és a pénzdrágaság. Pozsony város a kövezési célokra successive szükség 2,938,300 koronás kölesőn terhére a pénzdrágaságra való tekintettel most csak egy millió korona folyószámla kölesőnt vesz fel.

Magyar kiállítás Görögországban. Köztudomásu, hogy a kereskedelmi muzeum a Keletre exportáló magyar gyárak készítményeiből mintagyűjteményt állított össze azzal, hogy azt, mint vándorkiállítást, a Balkán nagyobb kereskedelmi gócpontjaiban bemutattja. A kereskedelmi muzeum újabban Athénben tett előkészületeket a magyar iparosok gyűjteménye bemutatására s a Magyar Külkereskedelem értesülése szerint egyes gyárosokat már fel is szólított, hogy gyártmányaik mellett részt vegyenek a görögországi kiállításon.

BELATINY PEZSGÓ
PARIS 1900 ARANY ÉREM

Kivonat a hivatalos lapból

— Május 16. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Bodoky Zoltán zilahi törvényszéki joggyakornokot a nagyikindai törvényszékhez jegyzővé, dr. Kabakovecz József budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki joggyakornokot dr. Vaisz-féle alapítványi joggyakornokká, Dobay Zoltán kézdívasárhelyi törvényszéki telekkönyvi átalakító díjokat a rétségi járásbíróvához irnokká, a temesvári törvényszék elnöke Petrik Imre temesvári törvényszéki napidíj szolgálatát a temesvári törvényszékhez III-ad osztályu hivataloszállóvá nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Krenner István czellómölki közigazgatási gyakornok, tb. szolgabíró, a czellómölki járásbíróhoz mellé alkalmazott ügyészé megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter dr. Nagy Miklós nagyikindai törvényszéki jegyzőt a kalocsai törvényszékhez helyezte át.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter kiskoru Krausz Sándor és Lajos kajászószentpéteri lakosok „Károly”-ra, kiskoru Hamburger Ernő budapesti lakos „Hámor”-ra, kiskoru Fischer Antal budapesti lakos „Halász”-ra, Klein Géza vécési lakos „Kovács”-ra, kiskoru Klein Miksa miskolci lakos „László”-ra, kiskoru Klein Zoltán budapesti lakos „Kárpáti”-ra, Mitruez Gábor budapesti lakos „Miskolci”-ra, kiskoru Schwarz

Géza budapesti lakos „Szász”-ra, kiskoru Kohn Jakab budapesti lakos „Kovács”-ra, Lewy Jónás (Gyula) nagyszalontai lakos „Lakatos”-ra, kiskoru Wodak Arnold pusztakunbajai lakos „Vajda”-ra, Feuermann Zsigmond budapesti lakos „Fenyves”-re, Grószheandler Jakab budapesti lakos „Gerő”-re, Firityanszky Boriszlav kásonjakabfalvi lakos „Rudnai”-ra, Pem Mária varannói lakos „Diósi”-ra, kiskoru Orenstein Lajos pan-csovai lakos „Ormos”-ra, Janovjak József belgrádi lakos, valamint József és Ferencz nevű kiskoru gyermekei „Jávori”-ra, Schwelengreaber István aradi lakos „Denek”-re, Türmenstein György nagysinki lakos „Lengyel”-re, Hromátka József vágujhelyi lakos, valamint Margit és Hromátka Ilonka nevű kiskoru gyermekei „Halasi”-ra, Squarka Gyula balasagyarmati lakos, valamint Gyula és Jenő nevű kiskoru gyermekei „Somogyi”-ra, kiskoru Brudermann Zoltán budapesti lakos „Balog”-ra, Weisz Kálmán budapesti lakos „Székely”-re, kiskoru Glück Margit budapesti lakos „Gedeon”-ra, Schacherla Nátán bécsi lakos családi nevének „Szaratai”-ra, Csepány Mihály gyöngyösi lakos családi nevének „Aradi”-ra, kiskoru Kohn Miksa nagybicsesei illetőségű győri lakos családi nevének „Kálmán”-ra, kiskoru Kohn Jenő újbányai illetőségű budapesti lakos családi nevének „Kovács”-ra, kiskoru Schwarz Mihály tanuló, budapesti lakos családi nevének „Pogány”-ra, Steiner Gyula nagy-laki lakos családi nevének „Beleznai”-ra, kiskoru Weisz István szentendrei lakos „Vas”-ra, Urbán István okasztói lakos saját, valamint József nevű kiskoru gyermeke „Orbán”-ra, Hudjin Emilia pécsi lakos „Harmos”-ra, Böhm Gizella budapesti lakos „Budai”-ra, Schlesinger Zsigmond budapesti lakos „Sándor”-ra, Mechlovits Tivadár budapesti lakos saját, valamint Edit nevű kiskoru gyermeke „Miklós”-ra, kiskoru Nánán Albert érsekújvári lakos „Nemes”-re, kiskoru Kohn Lipót kunhegyesi lakos „Kovács”-ra, Richter Győző balmazújvárosi lakos saját, valamint István, Irén és György nevű kiskoru gyermekei „Boró”-ra, kiskoru Kohn Gyula és Károly budapesti lakosok „Kelemen”-re, Probuszki Ferenc kisvárdai lakos „Maklári”-ra, kiskoru Klein Gyula budapesti lakos „Kertész”-re, kiskoru Marmorstein József budapesti lakos „Molnár”-ra, kiskoru Kriszthaber Rudolf, Andor, Zsigmond és Ferencz óbesei lakosok „Bálint”-ra, kiskoru Eisenstein József debreczeni lakos „Vas”-ra, Weisz József budapesti lakos „Váradi”-ra, kiskoru Eisen Karolina budapesti lakos „Pap”-ra, Krausz Géza budapesti lakos, valamint Lili és Magdolna nevű kiskoru gyermekei családi nevének „Keleti”-re kért átváltoztatását megengedték.

Pályázatok. Kiskükküllő vármegyénél utmas-teri állásra június 6-ig, a dési pénzügyigazgatóságnál 3 pénzügyi fővigyázói állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

A FORTÉLYOSSÁG ÁTKA

— REGÉNY. —

IRTA: DR. FALK ZSIGMOND.

II.

Családi ünnep.

Az idő szépecskén elszaladt, az évek multak és már az öreg ember kezdett kételkedni a saját feltevéseiben.

Tizenhárom éves korában Ottót megerősítették hitében. Nagy templomi ezerimóniak folyamán hivatalosan felavatták a zsidó hitközség tagjai közé. Ami a katolikusoknál a bérnálás, az a zsidóknál a barmicvé-ünnepség. A gyereket hitének komoly betartására és az Istenhez szeretettel való ragaszkodásra iparkodnak rábírní megható templomi ünnepségek keretében.

Utána családi örömnapp következnek. A gyermek ajándékokat kap és a lakomán az apa, avagy annak helyettese beszéddel buzdítja a vallásos életre.

Ezen az avató-ünnepélyen a kis Ottó végtelen ezomoruságot szerzett szüleinek. Az apai bensőséges intelem után a szokásos megköszönő szavak végébe igen keserű néhány mondatot fűzött. Bejelentette távozását a szülői házból és kérte az állást a nehéz utra, ki az élet végtelenségébe. Pénzt, támogatást nem kívánt, mert meg akart élni saját erejéből, a maga lábán. De apai és anyai áldás nélkül nem merté vállalni a sok csalódással járó megpróbáltatást.

A szülők első hallásra zokogva borultak Ottó nyakába és kérve kérték szándéka megmástitására. Mikor látták hajthatatlanságát, az apa nyerte vissza elsőnek a nyugodtságát. Feleségével való tárgyalás után a szülői áldást egy feltételhez kötötte, amelyet Ottó el-

is fogadott és ezért jutalmul bőségesen elláták tanácssal. Egy évet kívántak még az öregek és a betöltött tizennegyedik életévvel szabadjára engedték az utolsó gyereket.

Ideig-óraig még dolgoztattak a kis kocsmában; majd mikor az öreg kocsmáros a sok megpróbáltatás letörte és elment oda, ahol mindannyian boldogulunk, az asszony eladogatott mindent. Feljött egyik leányához a fővárosba és röviddel azután követte urát a világmindenségbe.

III.

A pikkoló.

Ottó első helyére édesatyja protezsálta. A szomszéd városka „Korona”-vendéglőjében lett pikkoló.

Alig néhány nap alatt megbarátkozott új helyzetével. Megszerette gazdáját, örömmel végezte munkáját, sőt szabad idejében eljátszogatott a kis tízéves Lenésikével, a kocsmáros egyetlen gyermekével.

A vendégek megkedvelték Ottót, aki figyelemmel szolgált ki mindenkit és aki gyorsaságával Fregoli átváltozó-művész babéraitra pályázhatott. Villámsebességgel hozta az italokat; közben egyik-másik törzsvendégnek elszaladt a szomszéd utczába egy megbízatással, majd künn termett a konyhában és ott szorgoskodott a szakácsné körül, készséggel teljesítve rendelkezéseit.

És eme sokféle való elfoglaltsága sem akadályozhatta meg ruházkodásának, külsejének rendbentartásában.

A kis gigerli — mondták a vendégek — már most csinosítgatja magát. Szegény női nem, mennyit tart majd bolonddá ez az Ottó, ha felesperedik.

— Mondd, öcsém — fordult hozzá kérdéssel az egyik kocsmalátogató — honnan szeded a pénzt a ruházkodásodhoz. Soha sincs foltos ruhád, piszkos nyakkendőd, gyűrött inged avagy elkopott cipőd?

Ottó nagyot nevetett, élénk szemével hunyorított a kérdezőre és röviden válaszolt:

— A pénzt onnét szerzem, mi!

És ezzel a vendég zsebére mutatott.

— Már mint az én erszényemből? Te betyár! Tán bizony meg szoktad dicszámálni?

— De meg ám, édes uram! Persze mindig csak annyira, amennyire a maga jószántából tehetem.

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy, hogy jól kiszolgálom. Aztán, mikor fizetésre kerül a dolog, ritkán feledkeznek meg rólam. Sőt kaptam én már több borravalót akárhányszor, mint a fizető-pinczér, avagy az éthordó.

— Adta fortélyos kölyke! — és ezzel barackot nyomott Ottó fejére a vendég.

Ottó sikított, de hamar nevetve mondta:

— Nem tesz semmit: egy tizfilléres elviszi a fájdalmat.

Az illető rázta a fejét, jóízűen mosolygott és odaadta a pénzt. Ottó mélyen meghajolt, hóna alá csapta a szalvétát és mint, aki dolgát helyesen végezte, megelégedett arccal repült egy másik asztalhoz, más fogással tovább folytatni a pénzügyiést.

Ottó hűségesen, vigan és eredményel szolgálta a gazdáját. A kis kocsmá szemmel láthatólag emelkedő forgalmat csinált, ami leginkább a konkurrenzia agyarkodásában nyert kifejezést. Kikérdezni próbálták a kocsmá vonzóerejét, az Ottó pinzergyereket.

— Hiába kényeztetni azt a kölyköt az öreg — mondogatták — mégsem fogja feleségül venni a leányát. Majd egyszerűen összeszűri a levelet a fruskával és aztán, ha baj támadna, odább áll. Éppen csak megvárja a felszabadulását, hogy aztán itt-hagyja a benne bizakodó családot.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1912. május 17-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

NÉPOPERA.

Nincs előadás.

BUDAPESTI SZÍNHÁZ.

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Stein Leo és Lindau K. Zenéjét szerztette: Eysler Edmund Fordította: Mérey Adolf.

Személyek:

Maros Béla, Örnagy Ferenczy, Mary White, Kury K., Raffainé, Szathmáryné, Tilda, Jeánya, Balog B., Camillo, Fekete, Donogán báró, Szabolcs, Lovász, Fenyvesy, Szirák báró, Szász, Berekes, Parányi.

Kezdeté 1/8 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Mindenütt jó...

(Le bonheur sous la main). Bohózat 3 felvonásban. Írta: Gavault Paul. Fordította: Mórei A.

Személyek:

Barsac Suzy, Góthné, Pont Hébert, Antone Góth, Claire, P. Gazi M., Saint Reman gróf, Vendrey, Mosolygó Lili, Mészáros G., Giraud Edmond, Tapoczay, Javalle Gaston, Tanay, Françoise, Lenkeffy I., Firmin, Sarkadi, Jeaninne, Csáki I.

Kezdeté 1/8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Orvosok.

Komédia 5 felvonásban. Írta: Shaw Bernhard. Fordította: Dr. Hevesi Sándor.

Személyek:

Sir Ridgeon, Góth, Sir Patrick, Vágó, Walpole, Z. Molnár, Paul Bonington, Sebestyén, Dabóczy, R. Gombaszögi, Schoenaker dr., Dobi, Blenkinsop dr., Réthey, Emmy, P. Tárnoki, Minni, szobalány, Csatai, Redpenny, Thuróczy, Ripporter, Czobor.

Kezdeté 8 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(BUDAI SZÍNHÁZ)

Először:

Mintaasszonyok.

Kezdeté 1/8 órákor.

OMNIA

A főváros legnagyobb és legdivatibb mozgóképpalotája. Bőjárat: József-körút 31. sz. Telefon: 120-48.

Orsiai műsor. Josette. Dráma Paul Roboux világhírű regénye után. előadják a párisi Comedie Francaise legkiválóbb művészei. Egy csók története. Színmű 2 felvonásban, előadják a Vicszínház művészei. Budapesti lovasverseny 1912. május 12. A Király-díj. Eredeti helyszíni Pathé felvétel. Ezenkívül több helyszíni felvételek és aktuálisok.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Sok hűhó semmiért.

Visjáték 4 felvonásban. Írta: Shakespeare. Fordította: Arany László.

Személyek:

Péter, Mihályfi, János, Lubinsky, Claudio, Beregi, Benedek, Pethes, Leonata, Horváth, Hero, Cs. Aczél I., Beatrice, Cs. Aczél E., Antonio, Balass, Márgit, Dömjén B., Ursula, Molnár K.

Kezdeté 1/8 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

A gésák.

vagy egy japán teaház története. Operett 2 felvonásban. Írta: Owen Fall. Zenéjét szerztette: Sidney Jones. Fordították: Fái J. Béla és Makai Emil.

Személyek:

Fairfax, Lugosy, Bronville, Krasznay, Stanley, Fényes A., Amari Márk, Boross, Van-Csi, Rátkay, Mimózsa, Fedák S., Juliette, Lonrai A.

Kezdeté 8 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Először:

Románia.

Kezdeté 1/8 órákor.

ROYAL-ORFEUM

VII. Erzsébet-körút 31. Telefon: 110-22.

Ma este 8 órákor

legelsőrangú színházi- és variáció-előadás.

Rigoletto Brothers univerzális művészek. Bird Millmann Co. szenzációs drótkötél-mutatványok. Richard Grossmann Ehem, Mitglied des Deutschen Theaters Berlin. Gyanus eset! Nadas Sándor és Lázár M. kinema-szkeccsok. 4 Kola Wania. Zoraita. Miss Mio Milan. — Az eredeti mozgó-tánc-előadók, Oscar & Suzette, Bruno's Cow-boys, K. Solti Hermin és Virágh Jenő új kupaikkal. Zeneszerző operett. Manöveri kaland énekes bohózat és 16 pompás új attrakció.

A téli kertben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kuko Vince és zenekara. Bal-mabilé. Keringő verseny. Tánc hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.

Vasárnap, május 19-én délután 3/4 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes esti műsorral.

APOLLO-PROJEKTOR

Művészínház-utca 1-3. Telefon: 62-39.

Mozgófényképesség (heti aktuálisok). Francia humoreszk. Küzdelem a Király-díjért. — A hadiesel (szenzációs amerikai dráma). A léghajó (komédia). Tűzet kerek (egy rendőri tudósító élményből). Írta: Fröhlich János. Kinema-rekonstrukció 3 felvonásban). Előadások kezdete egy hétköznapi napokon, mint vasár- és ünnepnapokon a. n. 6 órától kezdve folytatódólagosan.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. 110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órákor a szenzációs májusi műsor!!

A szőke csoda Bird Millmann és társulata a drótkötélen.

A két Rigoletto univerzális ikrek utolérhetetlen mutatványai.

Zoraita. Richard Grossmann. Oscar et Suzette.

Nadas Sándor és Lázár Miklós szenzációs sikerdíj kinema-szkeccsok.

Gyanus eset!

Manöveri kaland énekes, táncos bohózat, Brow, — Green Nixon, Solti Hermin, Virágh Jenő és még 16 pompás attrakció.

A téli kertben Royal-Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona 1 óra után nincs belépődíj. Kuko Vince és zenekara hajnalig muzsikál. 40 új, szenzációs ének- és táncattrakció.

Vasárnap, május 19-én délután 3/4 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás teljes esti műsorral.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telefon: 167-46. Ma este 8/8 órákor nagy előadás.

A legszenzációsabb műsor.

Budapest közönsége ílyet még nem látott. 10 Krema, 4 Arrigónis, 2 Marlos. Csütörtökön és vasárnap 2 előadás, délután 4 és este 8/8 órákor. Délután 10 óra alatti gyermekeknek fél helyárak. Az egész műsor délután is! Szombaton este 8/8 órákor High-Life, sport és művészet. Az elegáns világ találkozik.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. 110-22 : TELEFON : 110-22

Vasárnap, május 19-én d. n. 3/4 órákor rendkívül mérsékelt helyáru nagy családi előadás a teljes szenzációs esti műsorral.

BIRD MILLMAN és társulata. A KÉT RIGOLETTO OSCAR ET SUZETTE. RICHARD GROSSMANN.

és az összes pompás attrakciók: — Jegyek — mérsékelt áron — elővételi díj nélkül válthatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál.

JARDIN DE PARIS

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon: 167-25.

Minden este 9 órákor szenzációs ujdonság: ANDREJÉ

á gondolatolvasók királya.

BELLA FRANKHE a berlini Metropolitan divája.

Nyárai Antal Korna Berta Bogia Horska Sajó Géza Paul Morgan Les Armidas

mindannyian új műsorral.

Eine heikle Situation. Fanchette d' Espiros. — A Tabarinban éjjeltől kezdve új tancattrakciók. Just and Gabriella, Aíra, Rozsnyai duo, Ortego Campos.

THERMAL GYÓGYINTÉZET.

VICHY

Franciaország. Francia állam tulajdona.

A világ legnagyobb és legkényelmesebben berendezett gyógyintézet.

Idény: Május 1-től, Szeptember 30-ig.

Elsőrendű Casino-színház. Golf, tennis, futtatás, léghajózás. Közlekedés Paris-ból 5 óra alatt.

NŐKNEK

a legszegényebb kunyhóban, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniok kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők testi tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toilettejük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez — szóval az intim

toaletthez

használnak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert használnak egyszerre. A

LYSOFORM

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadságot és a néha fellépő kellemetlen illatot. Tegyen a lysoformmal kísérletet. Eredeti üveg 80 fillér minden gyógyszárban vagy drogériában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, a fűszer- és vegyeskereskedésekben is kapható. Kérje tőlünk az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Dr. Keléti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten,

A FOGAK

ápolására

és a szájüreg fertőtlenítéséhez kiválóan alkalmazható a lysoform se célra fodormentával illatosítják. Ezt a szájfertőtlenítő szert, mely gurgulázásra is alkalmas

fodormentha-lysoform

néven hozzuk forgalomba, üvegenként 1 kor. 60 fillér árkban. Néhány csepp egy pohár vízben elég ahhoz, hogy a kellemetlen szájbüzt azonnal megszüntesse és a fogakat konzerválja. Tegyen vele kísérletet!

Fővárosi Orfeum
VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este:
Lotte Sarrow
a „Bűnhődés” c. mimodramában.
Idegenforgalmunk
Stephanus aktuális színpadi tréfája.
A saison legkacagiatóbb száma, továbbá
15 attrakció. Az előadás kezdete
:: este 8 órákor. ::
Jegyelővétel 10-11-ig és 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

Fővárosi Orfeum
VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este:
Lotte Sarrow
a „Bűnhődés” c. mimodramában.
Idegenforgalmunk
Stephanus aktuális színpadi tréfája.
A saison legkacagiatóbb száma, továbbá
15 attrakció. Az előadás kezdete
:: este 8 órákor. ::
Jegyelővétel 10-11-ig és 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

szását érdeklőkben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan ezélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvköttörő** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvköttörő a legmesszebbmenő legnyeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támogatók, egyenestartók, hasköttörők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Legolcsóbb és legjobb hatású hashajtószer.

NEUSTEIN FÜLÖP

CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDACSAI

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben többre becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használhatatlan, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük miatt még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tükeros, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor., 2 kor. 45 fill. előleges beküldése mellett egy tükeros bérmentve küldetik.

ÓVÁS! Utánrasóktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent-Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvény-szerűleg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerára, Bécs, I., Flankg. 6 Kapható: Budapestben, Török J. gyógyszer-tára, Király-utca 12. és Andrássy-ut 28. sz.

Steiner József és Fia
BUDAPEST.

Gyár, főüzlet és iroda: **IX., Vámház-körút 9. szám. Telefon 65-32.**

Fióküzletek: **VI., Király-utca 70 (telefon 15-03), IV., Kecskeméti-utca 14 és Régi posta-utca 13. II. ker., Fehérvári-ut 11-13. IX., Lónyay-utca 41. szám.**

Gőzüzemre berendezett finom sültöde, cukrászda és piskótagyár. Alapítástól 1872 évben. Naponta triss sütemény. — Különlegességek kétszersültleken

CSIZFÜRDŐ

A kontinens legerősebb jód-brom forrása, nagy rádióaktivitással. Meglepő gyógyszereredmények. Fürdő-megnyitás május 1-én. Meleg-fürdők, hidegvíz-gyógyrud, izvasztó-kurák, szénsav-fürdők és az összes hidropathiai gyógyrudok. Modern nyitások. Kényelmes, olesó lakások, szanatórium, szórakozások. Államhivatalnokok és katonatiszt knek elő-, utóidényben 50% engedmény. Csizvíz háznál történő ivókurához rendelhető a forrásnál és Édeskúty L. lerakában, Budapestben. Prospectust szívesen küld a fürdő-igazgatóság. Posta, távirta, telefon, vasut-állomás helyben. — Orvosok: **Dr. Kallós Jenő** hivatalos fürdő-orvos és **Dr. Lázár László**.

SZLIACS ACÉLFÜRDŐ

FELSŐ-MAGYARORSZÁG.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legjobb vasat tartalmazó ivóforrás boldó használatra. Idény május 15-től szeptember 30-ig. Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, háterinc- és idegbajok, bérulás ellen, átzenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdő-orvos **Dr. Nádasy István** hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestent át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás, valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a: **Fürdőigazgatóság Szliácscon, (Zólyom-m.)**

DARANYI LEGJÓBBA MODELLO

Számoló

ÉS LÁTHATÓ IRÁS

összeadógépei

nem szorulnak reklámra.

DARANYI MIKSA

Első Magyar Számoló- és Összeadógép Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénytársaság áruosztálya
Budapest, VI., Váci-körút 37.
Telefon 139-54.

BUTOR

Késpéznéert és részletre Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számítatik. Háló-, ebédli, uri és szalonberendezések, órási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDOG butornagykereskedő
Budapest VII. Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

THE GRESHAM

ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN
Alapítástól 1848-ban.

Magyarországi igazgatóság Budapestent
V., FERENCZ JÓZSEF-TÉR 5-6. SZ.
(Saját palotájában)

Elfogad életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös és díjas feltételek mellett. A „Gresham” kötvényfeltételei kiválóan liberálisak. Kötvényel élválhatatlannak és megtámadhatatlannak. Leghajózás (aviatika) következtében előálló halálesetekben ha a biztosítás már 5 évig fennáll — a társaság feltétlenül kártérítést nyújt, példij fizetés kötelezettség nélkül. Fedezetül letett kötvényválnál felei kívánáságra a biztosítás érvénybelépésekor azonnal kártérítési kötelezettséget vállal: öngyilkosság, párhaj vagy bírdi ifólet folytán előálló halálesetekben.

Vagyonállás 1910. decz. 31-én	261.866.657.15
Érvényben levő biztosítások	610.000.000.—
Biztosított feleknek kifizetett kártérítés	648.820.227.02
A magyar üzletre tartalékba helyezendő összeg	25.764.941.50
Magyar értékben tényleg elhelyezett díjtartalék	28.042.252.10

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evő-eszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst disztárgyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán műorás és :: :: :: ékszerész

Budapestent, Erzsébet-körút 29., I. em.
Nagy képesalbum-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

NE FELEJTSSEN EL OSZTÁLYSORSJEGYET

GAEDICKE

BANKHÁZÁBAN, BUDAPEST: KOSSUTH LAJOS U. 11

VÁSÁROLNI. HUZÁS MÁR május hó 22 és 24-én.

EGÉSZ FÉL NEGYED NYOLCZAD SORSJEGY ÁRA

12 6 3 1.50 KORONA.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenéseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Szechenyi-utca 7. Gyár IX., Rákóczi-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Férjhez menni óhajt
26 éves kath. árva 180,000 vagyonnal, 38 éves francia k. a. 100,000 vagyonnal, 22 éves csinos török hölgy 100,000 vagyonnal, valamint még sok száz vagyonos özeget és hajadon. Komoly ajánlkozónak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást ad Schlegler, Berlin 18.

Még nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételekkel szállítunk haló-, ebéd-, uriszobák és szalonbutorokat, szaloida-, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, csillárokat, zongorákat helyben és vidékre. Butoralbum 1 korona. Butorhitel lakberendezési vállalat, VI., Király-utca 8. 12365

Berlinbe utazók
szálljanak a Sodenstern penzióba (W. Tauenzienstr. 6.) Kitzingó konyha. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó árak, magyarok találkozhelye.

Gyorsírás
és gyorsgépirás. A Gyorsíró Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Legelőkeltebb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelberger-Markovits rendszer. Beiratkozás napoként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Pár-huzamosan eseti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Singer varrógépek
Kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legelőkeltebben kaphatók

Haban József
Budapest, Almásy-tér 24. javításokat eleon készit. Képes árjegyzéket ingyen küld

ÚJ KÖNYVI
GYULAI PÁL
KRITIKAI DOLGOZATOK
1854-1861.
Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai esszé van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melylyel irodalmunk leghatalmasabb kritikuskává és felelmetes polemikusává küzdött fel magát.

Megrendelhető:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Tátrai málnaszörp
5 kilós postakosarakban K 8.— Barla József konzervgyára Felka (Szepes-megye).

Zálogcédulát,
brilliantot, gyöngyöt, ékszer, aranyat, ezüstöt és régiséget veszlek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszlek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövék

Ajtók, Ablakok
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÖLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapított 1886-ban

Soványág
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartly tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek — Hölgyek retek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kíntetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Készítő levelek minden országból. Dobozonként 1 fnt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., Isván-ut 11. 11/2. Telefon 156-80.

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla
Hegyen-Völgyön
Természeti és vadászképek
Ez az újabb könyve méltán sorakozik az előbbiekhez. Ilyet, költői lendület van minden leírásában, rejtő szerető a szabadság: a természet iránt.

Ára 6 korona.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Nemi bajoknál
hugycsőfolyás, tripper, kankórák csak az illetékes Santalospulvák ez előtt **Larion Capsulák**, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 koronás beállításokkal ingyen postaköltséggel. Készíti:
Illés Antal gyógyszerész, Szabadska, és székelyi útraktár:
Hunnia gyógyszerész, Erzsébet-körút 66.
Budapest.

Feltalálók
Üjmatatója szabadalmazás-hoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi **Aron és Molnár** szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Saját gyártmányú fürdőkáda 14 kor.-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor.-tól feljebb. Elválólok mindenféle kúszóanyagok és házi vízvezeték-berendezéseket legelőkeltebben árul.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselenyi-ut. 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Hungária” beszélgépek
tölcsermélkék: is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részlettizásra is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Az Athenaeum Könyvtár
legújabb kötete:
Csupa báj, lehetőszerű finomság és elragadó kedvesség. Egy képzelt népnek: a pinguinek történetében, minden népek hibáinak kacagató karikatúrája.
Anatole France: A Pinguinek Szigete.
Kedély. Fordította Böllény György. (320 old.) Ára 1.90

Kóbor Tamás: Komédiák. Novellák (424 old.)
Biró Lajos: Círia. Novellák (448 old.)
Balzac: A számár-bőr. Regény (387 old.) Fordította Marsányi K.
Zola: Pascal orvos. Regény. (448 o.) Fordította Gerő Attila.
Dickens: Két város. Regény. Fordította Bálint Mihály. (448 o.)

Csehov: Az orvos felesége. Novellák.
Bölsche: Szerelm az élek világában.
Voss R.: A költő és az asszony stb. stb.
Mindon kötet ára 1.90 fillér

Kapható minden könyvtárban, a Kladia az Athenaeum irod. és nyomdai r.-társulat.

Kitűnő fegyverek
öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznok. Wernli gyaloglági fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Wernli lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szuronyal 25 K. fegyverszij 1 korona, tölténydarabja 10 fill. Katonai puska műves által kipróbált jó fegyverek.
Tiller Mór és Társa udv. szállítóknál, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

Csillárok
rézből és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva, legújanyosabb aron szállít
Schulz-csillárgyár
Rózsa-utca 103. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 108-07.

Technikum Mittweida.
Igazgató: A. Holz, tanár. Magasabb technikai tanintézet elektro- és gépészmérnökök, technikusok és művezetők képzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépjárató laboratóriumok. Gyári tanulmányok. 3610 hallgató a 36. iskolai évről. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktató szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvántartási joggal. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. — Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületében; előbb a szemközti Liszt Foroz-tér 10.) Czimre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógép-kezeléstől a más hirdetésünket utazó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

FATIME és SEMIRAMIS
óvszer-különlegességek a világ legkiválóbb minőségűi Valogatott la paragummi gyártmányok. Elefántcsontszintben tartályval vagy anélkül. **Fatime és Semiramis** feltűnően biztonságos nőtámaszt. Elszakíthatatlanok! Több évi raktározó képességű! Ár tucatonként 6.—, 8.—, 12 kor. 20 koronát kitévő vásárlásnál 20% rabatt. Szokuldes azonnal, titkár-tás mellett.
KELETI J.,
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Kézpénzért
vagy hitelteljes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállított teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítom, hogy ilyen
olcsón
sehol nem kap modern hálo, ebéd-, ur- és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg saufolt rakatármat, itt jutányosan
vehet
a leggyorsabbútól a legdíszesebb kivitelig minden fajta
BUTOR
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó özeget
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejárat Szerencsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3. felemelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknak, mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 28598

Títkos betegségek
hugycsőfolyás, húgyveszékületek, hólyagbántalmak, altesti sehek, bőrbetegségek, bujakor (syphills) az önfertőzés utókövetkezményei, magömlések, elgyengült férfierő, női nem bajok, méhbeteg, fehér folyás, idegbántalmak stb. stb. alapos gyors és gyóteres kigyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkiismeretes gyógmódjánál fogva legjobban ajánljuk.

Dr. Garai
hírneves szakorvos rendelő-intezetét
Budapest, VI., Andrássy-ut 28.
FELTÜNÉS NÉLKÜL eredményes gyógl-tás levélleg is.
Kívánatra gyógyszer ről is gondoskodik.
Rendel hétköznapon 10 órától 4 óráig és este 7-8-ig. Vasárnap délután 2 óráig.
Ehrlich 606
Javitott
Joha oltások!
Levelekre azonnal válaszol.

BÉRCZI-VITRAGE

60/85 cm. nagy borsotülre Point-Lace szalag munka rezrodnaal és gyúrtok darabja 1 kor. 50 fill.
Bérczi D. Sándor
BUDAPEST
Pótlzet: Dessewffy-u. 5. szám. — Pléküzlet: VIII., Üllői-ut 4. szám

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronánál költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarkán.

Főleposóházi
külön bejárata, csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használattal, lég-szeszvilágítással június 1-re kiadó. Kertész-u. 27., I. em. 14.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butor-darabokat részlettizetásra.
Modern lakberendezési vállalat ::
Budapest, IV. ker., Berlőczy-utca 7. sz.
D iszes butoralbum 1 kor.

MAKAY BÉLA
új könyve:
A LÁP VIRÁGA
és egyéb irások
Ebben az új könyvében is megmarad a természet bübajos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászképeket ad, hanem történeteket is kerekít ki.
Ára 4 korona.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.